

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

**BAKALÁRSKÉ KOMBINOVANÉ ŠTÚDIUM
2010 – 2013**

BAKALÁRSKÁ PRÁCA

Tomáš Zuzula

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v energetike

Praha 2013

**Vedúci bakalárskej práce:
Ing. Ivan Sýkora**

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

**BACHELOR COMBINED STUDIES
2010 - 2013**

BACHELOR THESIS

Tomáš Zuzula

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v energetike

Prague 2012

**The Bachelor Thesis Work Supervisor:
Ing. Ivan Sýkora**

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je mojím pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracoval samostatne. Akúkoľvek literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri spracovaní čerpal, v práci riadne citujem a sú uvedené v zozname použitej literatúry.

Súhlasím s prezenčným sprístupnením svojej práce v univerzitetnej knižnici.

V Prahe dňa 9.3.2013

Podpis autora

Pod'akovanie

Touto cestou si dovoľujem poďakovať sa vedúcemu bakalárskej práce Ing. Ivanovi Sýkorovi a zamestnancom Skupiny ZSE za odbornú pomoc a cenné rady, ktoré mi poskytli pri jej vypracovaní.

Anotácia

Cieľom bakalárskej práce je pohľad na metodiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v energetike a na súčasný stav problematiky. Práca sa opiera o legislatívne normy a predpisy BOZP a ako aj možné nebezpečenstvo pri práci s elektrikou. Teoretické poznatky a vyhodnotenia, ktoré sú uvedené v práci boli reprezentovane pracovníkom BOZP v Skupine ZSE na možné zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Kľúčové slová:

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, E.ON, povinnosti, Skupina ZSE, zákon, zamestnanec, zamestnávateľ

Annotation

Goal of this work is to look at the methodology of health and safety at work in the energy sector and the current state of the problem. The work is based on legislative standards and regulations and health and safety as well as the possible dangers when working with electricity. Theoretical knowledge and evaluation referred to in work safety and health professionals were represented in the group ZSE can improve health and safety at work.

Key words

employee, employer, E.ON, Group ZSE, Health and safety at work, law, responsibilities

OBSAH

ÚVOD	8
1 BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI - BOZP	10
1.1 História BOZP vo svete	10
1.2 Základný pojem BOZP	11
1.3 Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA).....	12
1.4 Európske smernice na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci....	13
1.4.1 Povinnosti zamestnávateľa stanovené Európskou smernicou	14
1.4.2 Povinnosti zamestnanca stanovené Európskou smernicou	15
1.5 Povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca na Slovensku	16
1.5.1 Povinnosti zamestnávateľa.....	17
1.5.2 Povinnosti zamestnanca	20
1.6 Pojmy a definície BOZP	21
1.7 Psychosociálne riziká pri práci.....	24
1.8 Osobné ochranné prostriedky.....	25
1.9 Pracovný úraz.....	26
2 BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI V ENERGETIKE.....	28
2.1 História Energetiky	28
2.2 História ZSE.....	29
2.3 Profil a údaje o spoločnosti E.ON a skupiny ZSE	30
2.4 Politika BOZP v Skupine ZSE	32
2.5 Možné nebezpečenstvo pri práci s elektrikou a OOP	37
2.6 Ochrana pred požiarmi.....	37
2.7 Príkaz „B“	38
3 PRIESKUM ZAMERANÝ NA KVALITU BOZP V SKUPINE ZSE	40
3.1 Cieľ prieskumu.....	40
3.2 Úlohy prieskumu	40
3.3 Hypotézy prieskumu	40
3.4 Metodika prieskumu a charakteristika prieskumnej vzorky.....	41
3.5 Vyhodnotenie výsledkov prieskumu	42
3.6 Vyhodnotenie hypotéz	50
ZÁVER	52
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	53
ZOZNAM GRAFOV	55
ZOZNAM PRÍLOH	56

ÚVOD

Zdravie je na prvom mieste všetkých hodnôt v živote človeka. Slovo „*zdravie*“ nie je možné oddeliť od skratky BOZP (*bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci*). To je základné ľudské právo, pretože väčšina ľudí trávi veľkú časť svojho života v práci. Je to jednoducho logické, pretože k úrazom dochádza porušením bezpečnostných predpisov a úraz je definovaný ako poškodenie zdravia. Preto zákon o BOZP vytvára právnu základňu pre zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súlade s princípmi Európskej únie. Ustanovuje všeobecné zásady prevencie, základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z výkonu práce. Vztahuje sa na zamestnávateľov a zamestnancov vo všetkých odvetviach výrobnjej sféry a nevýrobnjej sféry. Bezpečnosť a ochrana zdravia vyžaduje, zákon, aby sa zamestnávatelia mohli starať o zdravie, bezpečnosť a blaho svojich zamestnancov.

Človek v súčasnom svete berie elektrickú energiu a všetky vymoženosti, ktoré s jej využitím súvisia, ako samozrejmu súčasť každodenného života. Niet pochybností o tom, že význam elektrickej energie bude v blízkej aj vzdialenej budúcnosti neustále narastať, a preto ľudia neustále hľadajú cesty ako ju získať čo najjednoduchšie a súčasne bez zbytočných negatívnych vplyvov na životné prostredie. Ale aby mohol človek získať elektrickú energiu čo najjednoduchšie a najbezpečnejšie musí dodržiavať prísne bezpečnostné opatrenia ako je BOZP. Pretože proces výroby a distribúcie elektrickej energie je veľmi zložitý a z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci aj v niektorých prípadoch aj nebezpečný, preto sa musí venovať zvýšená pozornosť ako je možné elektrickú energiu získať. Najbezpečnejším spôsobom môže byť veterná energia, ale ta nedodáva potrebnú elektrickú energiu. Preto sa ľudstvo upiera k jadrovej energii, ktorá je najlepšia v tejto dobe, ale aj dosť nebezpečná a to ako aj všeobecné tak aj z hľadiska BOZP.

Pretože bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci predstavuje rôzne opatrenia, nariadenia a vyhlášky, ktoré sú pre každého zamestnávateľa záväzne. Cieľom týchto

nariadení je zabezpečiť bezpečnú prácu a tým eliminovať alebo úplne odstrániť všetky dostupne rizika, ktoré by mohli na pracovisku vzniknúť. Pretože človek pri práci stále čelí nadmernému množstvu rizík, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť jeho zdravie a nakoniec aj so smrteľným následkom. Ochrana života a zdravia, ale aj ochrana materiálnych hodnôt ani v minulosti nebola podceňovaná, i keď dodržiavanie bolo v niektorých prípadoch skôr formálne. Právny rámec pre bezpečnú prevádzku však v Slovenskej republike existuje už veľmi dlho a aj v súčasnej dobe má podobu zákonov, vyhlášok, nariadení a technických noriem.

Modernizáciou a elimináciou rizík je možné zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a garantovať bezpečné a lepšie pracovne podmienky pre zamestnanca. Pretože bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je najviac diskutovaná téma v každom podniku a preto sa kladie na BOZP veľký doraz. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci sa odvíja od samotných zákonov, ktoré sú ukotvené v ústave každého jedného štátu, či už v Európe alebo vo svete. Každý zamestnanec má právo na bezpečnú a zdravú neškodnú prácu, pretože pokiaľ bude spokojný zamestnanec s úrovňou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bude dobre a kvalitne vykonávať svoju prácu, pretože bude vedieť, že sa mu nemôže stať žiadny úraz pokiaľ bude norma bezpečnosti dodržaná. Tato ideológia je snom každého zamestnanca ale aj zamestnávateľa. Modernizácia a inovácia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa dá už v dnešnej dobe aplikovať do bežného života, pretože vývoj technologickej úrovne napreduje rýchlo dopredu. Teda každý podnik realizuje modernizáciu z hľadiska technologickej úrovni a to každý rok, či vedome alebo nevedome a štát na úrovni nových zákonov, noriem a ustanovení.

TEORETICKÁ ČÁST

1. BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI - BOZP

1.1 História BOZP vo svete

Výskum a regulácie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia sú pomerne novým javom. „V rámci robotníckeho hnutia vznikla inšpekčná skupina a to na reakciu z obavy pracovníkov o zdravie. V roku 1833, bola HM Factory založená inšpekcia, ktorá vznikla v Spojenom kráľovstve a ktorá bola poverená, aby továrni zabezpečila bezpečnosť a aby nevznikli poranenia pracovníkov detských textíliách. V roku 1840 kráľovská komisia zverejnila svoje závery o stave podmienok pre pracovníkov v ťažobnom priemysle, ktorý dokumentoval strašne a nebezpečné prostredie v ktorom mali pracovať pracovníci. Komisia vyvolala pobúrenie verejnosti, ktoré vyústilo až na vytvorenie zákona Mines roku 1842. Zákon dovoľoval nastaviť inšpektorátu podmienky pre bane z hľadiska bezpečnosti a v roku 1850 inšpektori, boli schopní vstúpiť a prezrieť priestor pracoviska na základe ich uváženia“¹.

V roku 1950 Medzinárodná organizácia práce (*ILO*) a Svetová zdravotnícka organizácia (*WHO*) zdieľali spoločnú definíciu ochrany zdravia pri práci. V tom čase bolo prijaté spoločné ILO / WHO pre výbor na ochranu zdravia na svojom prvom zasadnutí v roku 1950 a definícia znie : „*Ochrana zdravia pri práci by sa mala zamerať na: podporu a udržanie najvyššieho stupňa fyzickej, duševnej a sociálnej pohody zamestnancov vo všetkých profesiách, a prevencia medzi pracovníkmi*“

Hlavným zameraním ochrany zdravia pri práci bolo:

- údržba a podpora zdravia pracovníkov

¹ <http://www.hse.gov.uk/aboutus/timeline/index.htm> - Historia BOZP

- zlepšenie pracovného prostredia a práci samotnej, aby bola k zdraviu bezpečná
- rozvoj pracovných organizácií a pracovných kultúr v smere, ktorý podporuje zdravie a bezpečnosť pri práci

1.2 Základný pojem BOZP

Legislatíva Slovenskej republiky v oblasti BOZP je založená na smerniciach Európskej únie. Najdôležitejšou je rámcová smernica č. 89/391/EHS (*Európske hospodárske spoločenstvo*) o zavádzaní opatrení na zlepšenie BOZP, ktorá je úplne implementovaná do Zákonníka práce. Ďalšie smernice sú implementované nariadeniami vlády Slovenskej republiky, ktorými sa určujú minimálne požiadavky na BOZP. Základom ľudských práv, je právo na ochranu života pri práci. Špecifikácia pojmov v danej oblasti, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je uvedená v Zákone č. 124/2006 Z. z. a taktiež aj v Zákone č. 311/2001 Z. z. – Zákonník práce.

BOZP – Je to súhrn všetkých práv a povinností, ktoré majú zaistiť bezpečnú prácu zamestnanca na pracovisku, kde sa snaží minimalizovať či úplne vylúčiť nebezpečných a škodlivých činiteľov pracovného procesu a pracovného prostredia voči zdraviu zamestnancov. Základným legislatívnym systémom je ústava Slovenskej republiky a od nej sa odvíja ďalšia legislatíva ako sú zákony teda aj zákon č. 124/2006 Z. z. § 5 ods. 1 v ktorom je uvedené nasledovné znenie. *„Zamestnávateľ je povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane zabezpečovania informácií, vzdelávania a organizácie práce a prostriedkov.“*

Avšak pri práci sa stretávame s rôznymi úrazmi, či prípadnými poškodeniami zdravia. Niektorým zraneniam, ale nie je možné tak úplne zabrániť, ako to prikazuje zákon. Z toho dôvodu by mali byť na takýchto pracoviskách, kde je zvýšené riziko ublíženia na zdraví ako sú napr. výškové práce, práca v plynárenských priemysloch alebo aj v energetických priemysloch, či iných takýchto strategických priemysloch na

oveľa vyššej úrovni ako napr. pri práci v úradoch alebo iných podobných zariadeniach, ktoré majú skôr kancelársky charakter. Preto musí zamestnávateľ podľa zákona č. 124/2006 Z. z. § 6 ods. 1 písm. k)

„písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a program realizácie tejto koncepcie, ktorý obsahuje najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonania; pravidelne ich vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať“

Zákon o ochrane zdravia ľudí definuje prostredie pre bezpečnú prácu. Za zdravie sa podľa neho považuje stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody. Ochranu zdravia tvorí súhrn opatrení spočívajúcich v predchádzaní vzniku a šírení ochorení a v obmedzovaní ich výskytu a iných porúch zdravia. Životné podmienky tvoria fyzikálne faktory, chemické faktory a biologické faktory životného prostredia vo vzťahu k zdraviu ľudí. Tieto podmienky spolu s pracovnou výkonnosťou človeka v pracovnom procese dotvárajú pracovné podmienky, ktoré sú ovplyvňované režimom práce, odpočinkom a technickým stavom pracovného prostredia. Základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a všeobecné zásady prevencie ustanovuje zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Rieši všeobecné zásady prevencie, povinnosti zamestnávateľa, oboznamovanie a informovanie zamestnancov, povinnosti a práva zamestnancov.

1.3 Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)

Táto Európska agentúra upozorňuje na bezpečnosť a ochranu zdravia v rámci týchto komplexných sietí dodávateľov a poskytovateľov služieb. Podpora ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci prostredníctvom dodávateľských reťazcov je dobrým

príkladom toho, ako možno zamestnancov chrániť, ak organizácie spolupracujú, čo je tiež predmetom súčasnej kampane agentúry EU-OSHA s názvom „*Zdravé pracoviská*“. Z uvedeného vyplýva, že spoločnosti musia pri práci s dodávateľskými reťazcami na zlepšovaní BOZP čeliť mnohým rôznym tlakom: okrem názorov trhových podnikov, udržateľnosti a agendy sociálnej zodpovednosti podnikov existujú aj vonkajšie tlaky, ako sú právne požiadavky a obavy zúčastnených strán, skupín spotrebiteľov a ďalších záujmových skupín. Aj keď medzi jednotlivými odvetviami a spoločnosťami rôznych veľkostí existujú značné rozdiely. Spoločnosti, ktoré sa pre svojich dodávateľov snažia zabezpečiť vysoké normy v oblasti BOZP, musia byť zapojené do množstva rôznych fáz zmluvného procesu, a to od výberu bezpečných zmluvných strán pred uzatvorením zmluvy až po kontrolu vykonanej práce a plnenia záväzkov zmluvných strán v oblasti BOZP po ukončení zmluvy. V správe sa poukazuje na to, že v rámci najúspešnejších iniciatív sa využíva kombinácia prístupov s jasne stanovenými odmenami za environmentálne a sociálne zodpovedné správanie. Okrem stratégií v oblasti obstarávania a bezpečnostných certifikačných schém sa zameriava aj na iné prístupy, ktoré možno využívať na zníženie pracovných úrazov a chorôb z povolania v dodávateľskom reťazci a ktoré by sa mohli v Európe väčšmi ujať. Tieto prístupy sa zameriavajú na otázky, ako sú vyjasnenie zmluvných záväzkov, zlepšenie komunikácie, spolupráca a odborná príprava a zavedenie spoločných kontrolných postupov.²

1.4 Európske smernice na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

„Rada Európskych spoločenstiev so zreteľom na zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva na návrh komisie vypracovaný po porade s poradným výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci v spolupráci s Európskym parlamentom so zreteľom na stanovisko, Hospodárskeho a sociálneho výboru ustanovuje smernice na podporu zlepšovania najmä pracovného prostredia, aby sa zaručila vyššia úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov. Z toho dôvodu bola vypracovaná tato smernica dňa 12. júna v roku 1989 a ma označenie (89/391/EHS).

² Impulz interný časopis Skupiny ZSE

Členské štáty sú zodpovedné za podporu zlepšení v oblasti bezpečnosti a zdravia pracovníkov na ich území. Aby sa zabezpečil vyšší stupeň ochrany, zamestnanci a/alebo ich zástupcovia musia byť informovaní o rizikách v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a o opatreniach potrebných na zníženie alebo odstránenie týchto rizík, aby zabezpečili zlepšenú úroveň ochrany. Zamestnávateľia majú povinnosť byť stále informovaní o najnovšom pokroku v technológii a vedeckých objavoch týkajúcich sa návrhu pracoviska, majú brať do úvahy vlastné nebezpečenstvá v ich podniku a podľa toho informovať zástupcov pracovníkov, ktorí uplatňujú práva účasti v zmysle tejto smernice tak, aby boli schopní zaistiť vyššiu úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov.

Predmetom smernice je zaviesť opatrenia na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci. Z tohto dôvodu smernica obsahuje všeobecné princípy týkajúce sa prevencie ohrozenia pri práci, bezpečnosti a ochrany zdravia, vylúčenia rizikových a úrazových faktorov, informovania, porád, vyváženej spolupráce v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou a školenia pracovníkov a ich zástupcov, ako aj všeobecných predpisov na vykonanie uvedených princípov.

- Zamestnávateľ je povinný zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci po všetkých stránkach.
- Povinnosti pracovníkov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neovplyvnia princíp zodpovednosti zamestnávateľa.

1.4.1 Povinnosti zamestnávateľa stanovené Európskou smernicou

- V rozsahu svojej zodpovednosti vykoná zamestnávateľ opatrenia potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov, vrátane prevencie ohrozenia pri práci a zabezpečovania informácií a školenia, ako aj zabezpečovania potrebnej organizácie a prostriedkov:
 - a) vylúčenie rizík
 - b) vyhodnocovanie rizík, ktoré nie je možné vylúčiť

- c) odstránenie rizík pri zdroji
- d) prispôsobenie práce jednotlivcovi, najmä pri navrhovaní pracovísk, výbere pracovných prostriedkov a výbere pracovných a výrobných metód, najmä z hľadiska zmiernenia jednotvárnej práce a vopred určenej úkolovej práce a z hľadiska znižovania ich vplyvu na zdravie
- e) prispôsobovanie sa technickému pokroku
- f) nahradzovanie nebezpečných situácií bezpečnými alebo menej nebezpečnými
- g) rozvíjanie celkovej súvislej preventívnej politiky, ktorá zahŕňa technológiu, organizáciu práce, pracovné podmienky, sociálne vzťahy a vplyv faktorov týkajúcich sa pracovného prostredia
- Opatrenia týkajúce sa bezpečnosti, hygieny a ochrany zdravia pri práci za žiadnych okolností nemôžu byť zahrnuté do finančných nákladov pracovníkov.

1.4.2 Povinnosti zamestnanca stanovené Európskou smernicou

- Zodpovednosťou každého pracovníka je, podľa svojich možností, dbať o svoju vlastnú bezpečnosť a ochranu zdravia, ako aj o bezpečnosť a ochranu zdravia iných osôb dotknutých jeho konaním alebo povereniami v práci v súlade so školením a inštrukciami od zamestnávateľa, pokiaľ je to možné.
- Na tento účel pracovníci v súlade s ich školením a inštrukciami od zamestnávateľa musia najmä:
 - a) správne používať stroje, prístroje, nástroje, nebezpečné látky, dopravné vybavenie a iné výrobné prostriedky
 - b) správne používať pridelené osobné ochranné prostriedky a po použití ich vrátiť späť na určené miesto
 - c) sa vyvarovať svojvoľného vypínania, zmeny alebo premiestňovania bezpečnostného zariadenia nainštalovaného napríklad na strojoch, prístrojoch, nástrojoch, v dielni a na budovách a musia správne používať takéto bezpečnostné zariadenia

- d) okamžite informovať zamestnávateľa a/alebo pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov o akejkolvek pracovnej situácii, ktorú odôvodnene považujú za situáciu predstavujúcu vážne a bezprostredné ohrozenie bezpečnosti a zdravia a o akýchkoľvek nedostatkoch v systéme ochrany
- e) v súlade s vnútroštátnou praxou spolupracovať so zamestnávateľom a/alebo s pracovníkmi s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov tak dlho, ako je potrebné na uskutočnenie akýchkoľvek úloh lebo požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci uložených príslušným orgánom
- f) v súlade s vnútroštátnou praxou spolupracovať so zamestnávateľom a/alebo pracovníkmi s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov tak dlho, ako je potrebné, aby zamestnávateľ zaistil, že pracovné prostredie a podmienky sú bezpečné a nepredstavujú žiadne riziko pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov v oblasti ich činnosti³

1.5 Povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca na Slovensku

„Právny systém Slovenskej republiky vo svojich zákonných normách zabezpečuje pre zamestnancov bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. V tejto súvislosti sú najdôležitejšie tieto normy:

- Zákon 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 470/2003 Z. z.

³ Európska smernica 89/391/EHS

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 493/2002 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 510/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisku v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 282/2004 Z. z.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 444/2001 Z. z. o požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 504/2002 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov

Z týchto predpisov vyplývajú ako pre zamestnávateľov tak pre zamestnancov isté práva a povinnosti, ktoré sú povinný dodržiavať.“⁴

1.5.1 Povinnosti zamestnávateľa

„Zamestnávateľ je v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný vykonávať opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Povinnosťou zamestnávateľa je neustále zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom, pričom by mal zohľadňovať meniace sa skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky. Zamestnávateľ je povinný zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika pri všetkých činnostiach vykonávaných zamestnancami, ďalej je povinný zabezpečiť, aby

⁴ <http://www.profesia.sk/cms/kariera-v-kocke/pracujem/bezpecnost-a-ochrana-zdravia-pri-praci/zakladne-fakty-o-bozp/40200> - Základné fakty o BOZP

pracoviská, komunikácie, pracovné prostriedky, materiály, pracovné postupy, výrobné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a na ten účel zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy. Je dôležité, aby chemické faktory, fyzikálne faktory, biologické faktory, faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž a sociálne faktory neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov.“⁵ Zamestnávateľ je povinný nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdraviu nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými pracovnými prostriedkami, pracovnými postupmi, výrobnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce, určovať bezpečné pracovné postupy, určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať. Zamestnávateľ je povinný zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav a schopnosti a nedovoliť, aby zamestnanci vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu a schopnostiam.

Podľa zákona č. 124/2006 Z. z § 6 - Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

- „zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom
- zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy
- určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať a ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať
- vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti BOZP, program jej realizácie
- viesť a uschovávať predpísanú dokumentáciu z oblasti BOZP
- vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu, ako aj zákazu fajčenia na pracoviskách ustanovených osobitnými predpismi

⁵ <http://www.profesia.sk/cms/kariera-v-kocke/pracujem/bezpecnost-a-ochrana-zdravia-pri-praci/zakladne-fakty-o-bozp/40200> - BOZP v práci

- oznamovať príslušným orgánom vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, havárií, zisťovať a odstraňovať príčiny ich vzniku, viesť ich evidenciu a vykonávať registráciu
- poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- poskytovať zamestnancom pracovný odev a pracovnú obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu“⁶

Podľa zákona č. 124/2006 Z. z § 7 - Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

- oboznamovať pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne zamestnancov s príslušnými predpismi na zaistenie BOZP a s nebezpečenstvami, ich účinkami na zdravie a s ochranou proti nim
- informovať o nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika, preventívnych a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal
- oboznamovať, školiť, informovať zamestnancov a zástupcov zamestnancov v pracovnom čase
- označovať zreteľne pracoviská a zariadenia, ktoré môžu ohroziť alebo poškodiť zdravie zamestnanca

Podľa zákona č. 124/2006 Z. z § 8 - Povinnosti zamestnávateľa pri bezprostrednom a vážnom ohrození života alebo zdravia

⁶ http://www.aspo.eu.sk/bozp/bozp_povinnosti_zamestnavateľa.htm - Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

- vopred vykonať opatrenia a zabezpečiť prostriedky potrebné na ochranu života a zdravia v prípade mimoriadnych situácií, vrátane požiarov a poskytnutia prvej pomoci
- včas informovať o ohrození a ochranných opatreniach všetkých zamestnancov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení ohrozeniu
- vydať pokyny a zabezpečiť, aby zamestnanci mohli zastaviť svoju prácu, okamžite opustiť pracovisko a odísť do bezpečia
- nepožadovať od zamestnancov s výnimkou odôvodnených a výnimočných prípadov, aby pracovali alebo sa zdržiavali na pracovisku, na ktorom existuje takéto ohrozenie

Zamestnávateľ je povinný každoročne preverovať stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na pracovisku a realizovať previerku s odborovou organizáciou.

1.5.2 Povinnosti zamestnanca

Zamestnanec má právo prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou. V prípade potreby možno po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore. Ďalším právom je odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko a odobrať sa do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený život alebo zdravie jeho osoby alebo iných osôb.

Podľa zákona č. 124/2006 Z. z § 12 - Povinnosti zamestnancov

- používať určeným spôsobom pridelené OOPP a starať sa o ne
- obsluhovať vybrané stroje a zariadenia a vykonávať vybrané činnosti, len ak majú na ich obsluhu a vykonávanie oprávnenie

- podrobiť sa vyšetreniu, či nie sú pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok
- nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk, nenastupovať pod ich vplyvom do práce a dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách
- zúčastňovať sa školení a výcviku, ktoré zabezpečuje zamestnávateľ v záujme BOZP a podrobiť sa skúškam a lekárskeym prehliadkam
- dodržiavať predpisy, pokyny na zaistenie BOZP; zásady bezpečného správania sa na pracovisku a pracovné postupy, s ktorými boli riadne a preukázateľne oboznámení
- zamestnanec, ktorý je svedkom pracovného úrazu alebo sa o ňom dozvie, je povinný ihneď upovedomiť o tejto skutočnosti vedúceho zamestnanca, ktorý je najbližším nadriadeným postihnutého⁷

Povinnosti zamestnancov sa vzťahujú aj na osoby, ktoré sa zdržiavajú v priestoroch, ktoré sú verejnosti nedostupné. Ak zamestnanec preruší, alebo odmietne vykonať prácu, či prípadne opusti pracovisko, aby odišiel do bezpečia, tým že sa domnieva, že by mohlo byť ohrozené zdravie prípadne život zamestnanca alebo iných osôb, zamestnávateľ to nemôže posudzovať ako neplnenie svojich povinností, nakoľko zdravie a bezpečnosť zamestnancov je prvoradé.

1.6 Pojmy a definície BOZP

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP) - je stav pracovných podmienok, ktoré odstraňujú nebezpečne ale aj škodlivé faktory z pracovného procesu, alebo prostredia zamestnancov. „BOZP v sebe zahŕňa dve hlavné funkcie a sú to : ***bezpečnosť práce a ochrana zdravia pri práci***

⁷ <http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/EDL/ShowArticleJ.ascx&ArticleId=7619> - Základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnancov v oblasti BOZP a možné sankcie za ich porušenie

Úlohou ochrany zdravia pri práci spočíva v praktickej funkcii obsahu BOZP a bezpečnosť práce je spôsob, akým je funkcia dosahovaná.“⁸

Nebezpečenstvo - je stav alebo určitý faktor pracovného prostredia alebo pracovného procesu, ktorý môže zamestnancovi alebo zamestnancom ublížiť alebo poškodiť zdravie.

Nebezpečná udalosť - je udalosť, pri ktorej bolo ohrozené zdravie, či život zamestnanca, ale ublížení na samotnom zdraví nedošlo.

Ohrozenie – ide o stav, pri ktorom môže byť ohrozené zdravie zamestnanca alebo iných osôb v pracovnom procese. Osoby, ktoré sa nachádzajú priestorovo a časovo nachádzajú v kontakte s nebezpečenstvom, tak to môže nežiaduco vplývať na bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca.

Riziko – stav, ktorý vyjadruje pravdepodobnosť, že pri práci môže dôjsť k vzniku poškodenia zdravia zamestnanca, alebo iných osôb. Riziko je chápané ako určitý stav ohrozenia. Riziko sa delí na dva druhy :

- a) **„Akceptovateľné riziko** – ide riziko, pri ktorom sa vyskytuje neželané ohrozenie, avšak ktoré je človek ochotný akceptovať, resp. skupina osôb alebo spoločnosť ochotná pripustiť (*podstúpiť*). Je definované ako určitá pravdepodobnosť vzniku nežiaducej udalosti s potenciálnymi negatívnymi následkami na zdraví, hospodárskych hodnotách alebo prostredí. Objekt, v ktorom vyskytujúce sa riziko je menšie ako akceptovateľné sa považuje za dostatočne bezpečný“⁹
- b) **Zostatkové riziko** – ide o riziko, ktoré ostalo aj napriek prijatím ochranných opatreniach avšak nebolo možné ho eliminovať, či prípadne znížiť na úroveň akceptovateľné riziko.

Hodnotenie rizika - celkový proces hodnotenia veľkosti rizika a rozhodovanie o tom, či je riziko znesiteľné alebo nie.

⁸ HATINA, T., Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, Bratislava, Eurounion spol. s r.o., 1997

⁹ HATINA, T. Kardošová, M. Matulová, S. Perichtová, B. Škvarková, V. Terminologický slovník bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Nehoda - neželaná udalosť, ktorá môže spôsobiť smrť, ochorenie, zranenie, vznik škody alebo inú stratu na zdravý.

Pracovný úraz – je stav pri, ktorom došlo k poškodeniu zdravia alebo smrti, zamestnanca v pracovnom pomere pri plnení pracovnej úlohy.

Choroba z povolania – ide o chorobu, ktorá je uznaná príslušným zdravotníckym zariadením a je zaradená do zoznamu chorôb v súvislosti s pracovnými podmienkami resp. vykonávanou pracou.

Zaisťovanie BOZP - merateľné výsledky systému manažmentu BOZP, ktoré súvisia s riadením zdravotných a bezpečnostných rizík v organizácii na základe jej politiky a cieľov v oblasti BOZP.

Osobný ochranný pracovný prostriedok (OOPP) - je každý prostriedok, ktorý zamestnanec pri práci nosí, drží alebo inak používa vrátane jeho doplnkov a príslušenstva, ak je určený na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnanca.

Práca – súhrn činností, ktoré zamestnanec alebo skupina zamestnancov vykonáva pri plnení pracovných úloh na konkrétnom pracovisku, vymedzených pracovnými postupmi a technológiou.

Pracovisko – fyzický priestor, kde pracovníci zotrávajú, alebo v ktorom sa pohybujú počas pracovného procesu a ktorý je pod kontrolou zamestnávateľa.

Pracovné podmienky – súbor fyzikálnych, chemických, biologických a organizačných faktorov pracovného prostredia a faktorov vyplývajúcich z výkonu práce.

1.7 Psychosociálne riziká pri práci

Medzi najzávažnejšie prejavy psychosociálnych rizík patrí stres, ktorý môže výrazne negatívne ovplyvniť zdravie zamestnancov. Podľa údajov Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok stres súvisiaci s prácou patrí k najčastejším uvádzaným príčinám ochorení zamestnancov a v celej EÚ postihuje 40 miliónov ľudí.

„Psychosociálne riziká – významné zmeny, ku ktorým došlo vo svete práce za posledné desaťročia, spôsobili aj vznik nových rizík v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia. Tieto zmeny priniesli okrem fyzických rizík, biologických rizík a chemických rizík aj nové psychosociálne riziká. Riziká súvisiace s prácou boli označené za jednu z najvýznamnejších výziev súčasnosti pre bezpečnosť a ochranu zdravia. Súvisia s problémami na pracoviskách, ako je stres súvisiaci s prácou a násilie na pracovisku, obťažovanie či šikanovanie. Navyše sa ukazuje, že stres súvisí so zhoršením výkonnosti, zvýšením absencií a úrazovosti. Nadmerný stres ohrozuje zdravie zamestnancov a znemožňuje človeku vyrovnáť sa s akýmikoľvek ďalšími nárokmi. Psychosociálne podľa najrozšírenejšej definície znamená „interakciu medzi psychologickými a sociálnymi faktormi. Znamená to interakciu v oboch smeroch, teda od sociálnych faktorov k psychickým i naopak. Psychosociálne riziká môžu byť definované ako tie aspekty pracovnej organizácie a riadenia práce a ich sociálne a environmentálne súvislosti, ktoré môžu potenciálne spôsobiť psychologickú, sociálnu alebo fyzickú ujmu. Následkom stresu môžu psychosociálne riziká pôsobiť na psychologické i fyzické zdravie priamo ale aj nepriamo.“¹⁰

Preventívne a zmierňovacie opatrenia - Na základe posúdenia rizík a hodnotenia rizík je možné zistiť, aké riziká majú najvyššiu závažnosť. Niektorým rizikám možno predchádzať opatreniami zo strany zamestnávateľa. Iným rizikám sa dá ťažko predchádzať, ale mohlo by byť možné pôsobiť a aj ovplyvňovať určitú mieru rizika (*pravdepodobnosť*) a závažnosť (*efekt*). Preventívne opatrenia sú nasledujúce:

¹⁰ Impulz Interný časopis Skupiny ZSE

jasné smernice, vyvážené rozdelenie pracovných úloh, vplyv zo strany zamestnancov, informácie, jasné postupy a pokyny a zodpovednosť spojená s právomocami. Vyrovnanie sa so situáciou je dôležitou súčasťou celého stresového procesu. Medzi opatrenia na zmiernenie napätia patria ďalšie koncepcie, moderátori alebo zmiernujúce opatrenia. Sú zamerané na zamestnancov ako jednotlivcov a na prípady, keď sú preventívne opatrenia nedostatočné. Jednotlivci pristupujú k stresovým situáciám rôznymi spôsobmi, s rôznou mierou úspešnosti. Bežný názor je taký, že človek spravidla používa stratégie vyrovnania sa zamerané na úlohy i na emócie. Prvé z nich sa pokúšajú o určitú formu konania nacielenú priamo na zmiernenie zdroja napätia (*adaptácia prostredia*), zatiaľ čo druhé o stlmenie emocionálneho zážitku spojeného s týmto stresom (*adaptácia k prostrediu*). Väčšina autorov zdôrazňuje, že na individuálnej úrovni nemusí byť žiaden z týchto typov stratégie vyrovnania sa nevyhnutne lepší ako druhý pri riešení problému. Medzi zmiernujúce opatrenia patria: zväčšenie akčného priestoru, čas na zotavenie, sociálna podpora, dohľad, konzultácie a školenia.

1.8 Osobné ochranné prostriedky

Sú prostriedky, ktoré chránia zamestnancov pred rizikom poškodenia zdravia a nebránia pri výkone práce a splňujú požiadavky stanovené právnymi predpismi a musia poskytovať adekvátnu ochranu pred všetkými pôsobiacimi rizikami.

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť osobné ochranné prostriedky avšak musia byť v súlade s príslušnými predpismi spoločenstva o návrhu a výrobe s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na základe platnej smernice (89/686/EHS). Zamestnávateľ musí zabezpečiť zodpovedajúce vybavenie zadarmo a zaistiť, že je v dobrom stave.

Pracovné rukavice - Pri práci je priam nevyhnutné chrániť si ruky. Pracovné rukavice môžu byť (*celokožené, kombinované, máčané, textilné, dielektrické, chemické, protiporezové, či tepluodolné*)

Pracovný odev – Je veľmi významná časť v oblasti osobných pracovných pomôcok. Pracovné odevy sa líšia od druhu vykonávanej práce zamestnancom.

Pracovná obuv - Je základný element osobných pracovných prostriedkov. Pretože pokiaľ zamestnanec nemá správnu pracovnú obuv, môže si značne poškodiť zdravie pre vykonávanú prácu. Z toho dôvodu ide o jeden z najdôležitejších aspektov v osobných ochranných prostriedkoch.

Ochranné prilby – Chrániť si hlavu, tvár či zrak bolo veľmi dôležité už od nepamäti. Ochranné prilby patria medzi najdôležitejší osobný pracovný prostriedok. Chráni hlavu pred nárazmi alebo účinkom nepriaznivého prostredia. Prilby môžu byť kombinované s ochranou očí, alebo aj celej tváre.

1.9 Pracovný úraz

Ide o poškodenie zdravia alebo smrť zamestnanca pri výkone práce. Pracovný úraz je akceptovaný ako úraz pokiaľ sa stal na pracovisku, kde zamestnanec vykonával prácu, alebo pokiaľ sa stal pracovný úraz pri plnení pracovných povinností, to môže byť aj mimo pracoviska, ale pokiaľ sa stal úraz mimo pracoviska alebo mimo plnenia pracovných povinností (*cesta do práce / cesta z práce*), nejedná sa o pracovný úraz.

Podľa zákona č. 124/2006 Z. z § 17 - Pracovný úraz, iný úraz, choroba z povolania, nebezpečná udalosť a závažná priemyselná havária

- Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik pracovného úrazu
- Zamestnávateľ je povinný po oznámení bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia. Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode,

zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrenie príčin vzniku takej udalosti.

- Zamestnávateľ je povinný registrovať pracovný úraz, ktorým bola spôsobená pracovná neschopnosť zamestnanca trvajúca viac ako tri dni alebo smrť zamestnanca, ku ktorej došlo následkom pracovného úrazu
- Ak zamestnanec utrpel pracovný úraz na pracovisku iného zamestnávateľa, je tento zamestnávateľ povinný bezodkladne oznámiť vznik pracovného úrazu zamestnávateľovi poškodeného zamestnanca
- Zamestnávateľ je povinný plniť povinnosti, že prijme a vykoná potrebné opatrenia, aby sa zabránilo opakovaniu podobného pracovného úrazu.

Znižovanie počtu týchto poškodení zdravia je závažnou spoločenskou potrebou. V snahe každého zamestnávateľa je aby sa počet pracovných úrazov eliminoval na minimum, alebo aby sa úplne vytratili z pracovného prostredia. Avšak niekedy môže za pracovný úraz aj sám zamestnanec a to tak, že zle vyhodnotí danú situáciu. Takýto pracovný úraz je síce na pracovisku, ale za jeho vznik môže sám zamestnanec. Takýmto druhom pracovných úrazov je možné predísť, iba pravidelným preškoľovaním zamestnancov v danej spoločnosti. Štát sa snaží ich počet a závažnosť minimalizovať rôznymi spôsobmi, predovšetkým reguláciou právnymi predpismi, ktoré upravujú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, a tiež právnou úpravou poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz.

2. BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI V ENERGETIKE

2.1 História Energetiky

„Prvé prípady využitia elektrickej energie na území Slovenska sa objavili už koncom devätnásteho storočia. Prvá elektráreň na území Slovenska bola uvedená do prevádzky v roku 1884 v mlyne S. Ludwiga v Bratislave a v roku 1889 začala v Krompachoch pracovať prvá vodná elektráreň s výkonom 22kW.

Znárodnenie energetických podnikov

Viedenská arbitráž z 2. novembra 1938 zmenila štátne hranice a následne prišlo Slovensko o časť elektrárenských spoločností, ktoré pripadli Maďarsku. Ale v roku 1939 vznikla Ústredná kancelária vše užitočných elektrárenských spoločností so sídlom v Bratislave. Bola to príprava na zlúčenie spoločností do celoslovenského podniku. Dňa 5. júna v roku 1942 vytvorili vše užitočné podniky účastinnú spoločnosť Slovenské elektrárne. Primárny rozvod územných elektrizačných sústav tvorili prevažne vedenia s napätím 22 kilovoltov a po vytvorení účastinnej spoločnosti sa postupne budoval 100 kilovoltový prenosový systém. Štát pristúpil k výstavbe hydrocentrálu Ilava, Dubnica nad Váhom a Oravskej priehrady. Po druhej svetovej vojne boli dekrétom prezidenta ČSR znárodnené aj energetické podniky. Znamenalo to prechod vše užitočných elektrárenských spoločností, ako i mestských obecných a súkromných elektrární do celonárodného vlastníctva. V päťdesiatych rokoch prešla znárodnená slovenská energetika celým radom organizačných zmien. Bola vytvorená jednotná elektrizačná sústava. Základným prvkom tejto sústavy bola transformovňa 220/110 kV Bystričany. V roku 1958 sa začala výstavba prvého 400 kilovoltového vedenia. V roku 1960 sa dokončila plošná elektrifikácia obcí na území Slovenska.

V nadväznosti na Ústavný zákon o československej federácii bola v roku 1969 znova zriadená vrcholná energetická organizácia na Slovensku - Slovenské energetické podniky, trust Bratislava (*SEP*). Slovenský oblastný dispečing sa začlenil do výrobo-hospodárskej jednotky Slovenské energetické podniky, v rámci česko-slovenskej federácie sa však zachovalo celoštátne dispečerské riadenie výroby z Prahy. Od roku 1977 bol trust podnikov SEP pretvorený na koncern, ktorý bol členený na koncernové podniky (*3 rozvodné, 4 výrobné, 1 stavebnomontážny a 2 koncernové účelové organizácie*). Toto členenie trvalo do 30. júna 1988, kedy sa vytvoril na území Slovenska štátny podnik Slovenské energetické podniky Bratislava. Po roku 1990 boli zo štátneho podniku SEP vyčlenené distribučné rozvodné podniky Západoslovenská energetika (*ZSE*), Stredoslovenská energetika (*SSE*) a východoslovenská energetika (*VSE*), ktoré sa stali samostatnými štátnymi podnikmi. Dnes je ZSE, SSE a VSE 51% kontrolovaných štátom, ale zostávajúci menšinových podielov a výkonné práva sú v rukách zahraničných investorov, ako sú nemecký E. ON , francúzsky EdF, alebo nemecký RWE Group.¹¹

2.2 História ZSE

Firma bola zaprotokolovaná dňa 19. mája 1922 a 1. júna 1922 nastúpil do zamestnania ako jej prvý pracovník a riaditeľ pán Karol Stuchlý. Fakt, že medzi spoluzakladateľmi ZSE chýbala vtedajšia Mestská elektrárň v Bratislave, je dôkazom konkurenčného zápasu o rozvíjajúci sa energetický trh už aj v tom čase. Nezhody medzi spoločnosťami vyriešilo až znárodnenie v roku 1946. Mestská elektrárň v Bratislave sa vtedy spojila so Západoslovenskou Elektrárnou, úč. spol., do národného podniku ZSE. Neskôr sa ZSE so sídlom v Bratislave stala prirodzeným prvým testovacím miestom na Slovensku pre technológie a postupy, ktoré sa zavádzali do energetiky centrálnou prostredníctvom Federálneho ministerstva palív a energetiky. Dokonca aj prvý mobilný operátor na Slovensku – vtedajší Globtel (*dnes Orange*) mal v 90. rokoch ZSE ako jedného zo svojich kľúčových akcionárov. Využíval totiž istý čas optokáblOVÚ sieť, ktorá slúžila ZSE na komunikáciu údajov z rozvodnej siete.

¹¹ <http://www.seas.sk/sk/spolocnost/o-nas/slovenske-elektrarne/historia> - Historia energetiky

Transformácia ZSE z národného podniku späť na akciovú spoločnosť nastala až o viac ako polstoročie neskôr, keď štátna energetika prešla odštátnením. V rokoch 2001 – 2002 nasledovala privatizácia podniku, kde sa menšinovým vlastníkom stal zahraničný investor E.ON Energie AG so sídlom v Mníchove. Aj dnes patrí ZSE z hľadiska dodržiavania celoeurópskych štandardov kvality k najlepším na Slovensku.

2.3 Profil a údaje o spoločnosti E.ON a skupiny ZSE

E.ON je jednou z najväčších svetových súkromných spoločností pôsobiacich v oblasti energetiky. Vznikla v júni 2000 zlúčením dvoch najväčších nemeckých priemyselných skupín VEBA a VIAG, ktoré vznikli v 20. rokoch minulého storočia ako holdingové spoločnosti pre štátne priemyselné podniky. Po ich privatizácii v 60. a 80. rokoch sa tieto spoločnosti zaregistrovali na burze DAX (*akciový index 30 najlepších nemeckých firiem s nerizikovými akciami*) a vo svojich činnostiach pokračovali ako súkromné spoločnosti. Po ich zlúčení realizoval E.ON strategický plán zamerania činnosti na elektroenergetiku a plynárenstvo odpredajom iných aktivít (*nehmutelnosti, chémia, vodohospodárstvo...*). E.ON Energie so sídlom v Mníchove je riadiacou spoločnosťou pre aktivity skupiny E.ON v západnej, strednej, severnej i južnej Európe, ktoré pozostávajú z výroby, prenosu, distribúcie a predaja elektriny a zemného plynu. Dcérske spoločnosti má v *Nemecku, Holandsku, Francúzsku, Českej republike, Maďarsku, Slovensku, Bulharsku a Rumunsku*. Dodáva energiu pre približne 17 miliónov odberateľov, pričom polovica z nich je mimo Nemecka. Po Nemecku je druhým najväčším trhom skupiny E.ON Maďarsko, kde má viac ako 3 milióny odberateľov elektriny a plynu. Takmer 90-ročná tradícia Západoslovenskej energetiky, a.s., na slovenskom trhu spojená s medzinárodnou reputáciou skupiny E.ON na energetickom trhu v Európe otvára širšie možnosti spolupráce, odborného rastu, ale aj uplatnenia sa našich expertov v rámci koncernu E.ON. Distribúciu a predaj elektrickej energie s príslušnými komplexnými službami realizuje skupina ZSE pre všetky kategórie zákazníkov v počte takmer viac ako milión odberateľov.

Západoslovenská energetika, a.s., je vedúcou elektroenergetickou spoločnosťou na Slovensku. V roku 2002 sa stala súčasťou nemeckej energetickej skupiny E.ON. Dňom 1. júla 2007 sa zo Západoslovenskej energetiky, a.s., vyčlenili do samostatných dcérskych spoločností služby prevádzky distribučnej sústavy, ako aj obchod a predaj elektrickej energie. ZSE Energia, a.s., a Západoslovenská distribučná, a.s., sú 100 % dcérske spoločnosti Západoslovenskej energetiky, a.s. Západoslovenská energetika, a.s., aj naďalej poskytuje zákaznicke služby vrátane fakturácie všetkým svojim zákazníkom – domácnostiam, podnikateľským subjektom a strategickým podnikom slovenského hospodárstva. Západoslovenská energetika, a.s., pôsobí na slovenskom trhu od roku 1922.

Západoslovenská distribučná, a.s. (*predtým známa ako ZSE Distribúcia a.s.*) *Zmena názvu spoločnosti na Západoslovenská distribučná, a.s. prebehla k 01.01.2013*) vstúpila na trh dňa 1. júla 2007 ako 100 % dcérska akciová spoločnosť Západoslovenskej energetiky, a.s., na základe požiadaviek európskej a slovenskej legislatívy, súvisiacej s liberalizáciou energetického trhu. Spoločnosť zodpovedá za prevádzku distribučnej sústavy. Je držiteľom všetkých potrebných licencií o energetike a podlieha pravidlám regulácie podľa výnosov Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Spoločnosť bola založená z dôvodu zmien vyplývajúcich zo zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike podľa modelu unbundlingu, ktorý bol schválený orgánmi spoločnosti Západoslovenská energetika, a.s.

ZSE Energia, a.s. vstúpila na trh dňa 1. júla 2007 ako 100 % dcérska akciová spoločnosť Západoslovenskej energetiky, a.s., na základe odsúhlaseného modelu unbundlingu, ktorý spĺňa požiadavky na liberalizáciu energetického trhu Slovenskej republiky a Európskej únie. Poslaním spoločnosti je obchod s elektrinou v regióne západného Slovenska i mimo neho a poskytovanie súvisiacich služieb dlhodobo, spoľahlivo, za prijateľné ceny, spôsobom šetrným k životnému prostrediu a v súlade s pravidlami platnými v Európskej únii. Spoločnosť vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v súlade so zákonom o energetike a na základe povolenia na dodávku elektriny a na distribúciu elektriny vydaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví.

2.4 Politika BOZP v Skupine ZSE

„Skupina ZSE (*Západoslovenská energetika, a.s., Západoslovenská distribučná, a.s., a ZSE Energia, a.s.*) je dodávateľom elektrickej energie a poskytovateľom služieb v oblasti distribúcie elektrickej energie na území štyroch krajov západného Slovenska a Bratislavy. Ako člen skupiny E.ON vychádza z filozofie a štandardov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia spoločnosti E.ON.“¹² Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je v Skupine ZSE trvalou súčasťou plnenia povinnosti všetkých zamestnancov. Bez ohľadu na to, či ide o vedúcich alebo radových zamestnancov. Všetko má svoju prirodzenú logiku, pretože riziká a ohrozenia v odvetví energetiky si takýto prístup jednoducho vyžadujú. Skupina ZSE ako súčasť koncernu E.ON kladie na BOZP patričný dôraz a má úprimný záujem o jej trvalé zlepšovanie. Je známe, že len cca 4 % pracovných úrazov sú zapríčinené nevhodným, nebezpečným technickým stavom zariadení, pomôcok, náradia a pod. Ďalších cca 96 % pracovných úrazov je hlavne alebo vo veľkej miere zapríčinených samotným správaním zamestnancov.

Skupina ZSE je si aj vedomá vplyvu svojej činnosti na pracovné prostredie, v ktorom sa zaväzuje vytvárať zdravé a bezpečné prostredie pre zamestnancov. „Vytvára pozitívnu zdravotnú a bezpečnostnú kultúru dodržiavaním právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a to neustálym zlepšovaním štandardov rešpektujúc, že:

- hodnota človeka a cena jeho života je nedefinovateľná
- každá ochrana musí vychádzať z priority ochrany človeka
- náklady na ochranu života musia byť ekonomicky prijateľné

Na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa ZSE zaväzuje:

¹² http://www.zse.sk/index.php?www=sp_detail&id=1243&id_left_navigation=1274 - Ochrana životného prostredia Politika BOZP a ŽP

- zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom
- zisťovať a odstraňovať nebezpečenstvá a ohrozenia
- bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, na používanie pri práci potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky
- zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, stroje, pracovné postupy neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a ostatných občanov
- zabezpečovať, aby fyzikálne, chemické a biologické, sociálne faktory a faktory ovplyvňujúce psychickú pracovnú záťaž neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov

Táto politika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v ZSE je pre všetkých zamestnancov akciovej spoločnosti záväzná.¹³

„V rámci bezpečnosti a ochrany zamestnancov pri práci vytvára spoločnosť pre svojich zamestnancov primerané pracovné podmienky a prispôbuje ich zamestnancom. Skupina ZSE si kladie za povinnosť vytvárať pracovné prostredie v súlade s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP. V dôsledku organizačných zmien v spoločnosti prebehlo prehodnotenie nebezpečenstiev a ohrození vyplývajúcich z práce a pracovného prostredia. Zároveň bolo vykonané prehodnotenie zdravotných rizík prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby Team Prevent, ktoré bolo podkladom pre vytvorenie termínovníka, na základe ktorého sa vykonávajú preventívne lekárske prehliadky zamestnancov spoločnosti. Skupina ZSE zabezpečuje vykonávanie zdravotného dohľadu prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby vrátane lekárske preventívnych prehliadok zamestnancov vo vzťahu k práci. Lekárske preventívne prehliadky slúžia na odhaľovanie prípadného poškodenia zdravia v súvislosti s výkonom povolania a tiež na monitorovanie zdravotného stavu zamestnancov. Pri nástupe a výstupe zo zamestnania je každý zamestnanec povinný zúčastniť sa lekárskej prehliadky. Zároveň každý zamestnanec na základe kategorizácie prác je povinný absolvovať pravidelnú lekársku prehliadku.

¹³ http://www.zse.sk/index.php?www=sp_detail&id=1175&id_left_navigation=1205 - BOZP

Každý novoprijatý zamestnanec, zamestnanec preradený na inú prácu alebo iné pracovisko je povinný zúčastniť sa vstupného školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Všetci zamestnanci spoločnosti sú povinní zúčastňovať sa periodických školení o BOZP. Vzhľadom na úspešnú certifikáciu manažérskeho systému bezpečnosti práce podľa OHSAS 18 001 bolo vstupné školenie, ako aj opakované školenia rozšírené o systémy integrovaného manažérstva.

Povinnosti vyplývajúce v oblasti BOZP pre skupinu ZSE z legislatívy SR sú zapracované v kolektívnej zmluve a riadiacich aktoch ZSE (*organizačný poriadok, pracovný poriadok, príkazy, smernice, postupy atď.*). Systém pravidiel aplikovaných pri zaznamenávaní a hlásení štatistiky úrazov rieši postup Vyšetrovanie pracovných úrazov, drobných úrazov, iných úrazov a nebezpečných udalostí v rámci jednotlivých spoločností Skupiny ZSE. Politika BOZP a ŽP schválená predstavenstvom spoločnosti je záväzná pre všetkých zamestnancov. Zaväzuje sa zabezpečiť a vytvárať pracovné prostredie, v ktorom je zaručené zdravie a bezpečnosť všetkých zamestnancov. Vytvárať pozitívnu zdravotnú a bezpečnostnú kultúru dodržiavaním právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia sa Skupina ZSE zaväzuje zvyšovať a trvalo zdokonaľovať úroveň riadenia systému bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia, zvyšovať povedomie zamestnancov o environmentálnom správaní a kultúre BOZP, vytvárať potrebné technické, organizačné, finančné a personálne predpoklady na bezpečné pracovné prostredie, prevenciu úrazov a chorôb z povolania a na ochranu a možnosť zlepšovania životného prostredia, na základe zistených nebezpečenstiev a ohrození vytvárať pracovné podmienky s cieľom znižovať alebo eliminovať riziká spôsobujúce ujmu na zdraví a majetku, na základe zistených environmentálnych aspektov vytvárať podmienky na znižovanie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a na zisťovanie a presadzovanie pozitívnych vplyvov v životnom prostredí, zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu vrátane preventívnych prehliadok v určených intervaloch, s ohľadom na charakter vykonávanej práce a na pracovné

podmienky na pracovisku, vytvárať podmienky na rozvoj pracovnej zdravotnej služby, venovať pozornosť oblasti BOZP a ŽP v riadení dodávateľov.

Západoslovenská energetika, a.s., a jej dcérske spoločnosti ZSE Energia, a.s., a Západoslovenská distribučná, a.s., v súlade so zákonom o BOZP zriadili Komisiu BOZP ako svoj poradný orgán pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Komisiu tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a zástupcovia zamestnávateľa, pričom nadpolovičnú väčšinu tvoria zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť.

Komisiu BOZP Západoslovenskej energetiky, a.s., tvorí 11 zamestnancov (6 zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a 5 zástupcovia zamestnávateľa, vedúci úseku *Quality Control*, vedúci tímu BOZP a OPP, vedúci úseku *Facility Management*, vedúci úseku *ľudských zdrojov*, vedúci úseku *logistiky*).

Komisiu BOZP pre ZSE Energia, a.s., tvorí 5 zamestnancov (3 zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a 2 zástupcovia zamestnávateľa, vedúci úseku *Business and Retail* a autorizovaný bezpečnostný technik).

Komisiu BOZP pre Západoslovenská distribučná, a.s., tvorí 5 zamestnancov (3 zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a 2 zástupcovia zamestnávateľa, vedúci podpory riadenia a autorizovaný bezpečnostný technik).

Komisia BOZP pôsobí na úrovni celej Skupiny ZSE.

Priemerný počet zamestnancov a riadených zamestnancov v skupine ZSE je 1 870. Nezávislých dodávateľov, ku ktorým má organizácia zodpovednosť, čo sa týka všeobecnej bezpečnosti pracovného prostredia, je cca 300. Úroveň pracovného prostredia a pracovných podmienok na pracoviskách sa zisťuje každoročne aj v rámci spoločných previerok BOZP spolu s pracovnou zdravotnou službou a za účasti zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť. Z hľadiska BOZP kladieme veľký dôraz na zabezpečenie kvality pracovného prostredia, jeho údržbu a kontrolu. Začiatkom roku

2012 sa v skupine ZSE uskutočnili dozorné audity systému environmentálneho manažérstva a systému manažérstva BOZP, ktorých výsledkom bol materiál o preskúmaní zavedených systémov, predložený vedeniu jednotlivých spoločností spoločnosťou 3EC International, a.s. Výsledkom bolo potvrdenia platnosti certifikátov podľa noriem ISO 14001 a OHSAS 18001.

E.ON AG prostredníctvom pracovného postupu na stanovenie pravidiel plnenia cieľov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a životného prostredia, daných E.ON AG pre členov predstavenstva, riaditeľov divízií a vedúcich úsekov Skupiny ZSE zaviedol HSE IP (*Health, Safety & Environment Improvement Plan*), ktorý je vypracovaný v nadväznosti na koncernovú smernicu KR 24 Bezpečnosť a ochrana zdravia a KR 25 Environmentálny manažment – minimálne štandardy.

Skupina ZSE sa kúpou 8 ks AED defibrilátorov zaradila medzi spoločnosti, ktoré rýchlo a s istotou prinášajú šancu na prežitie pri zástave srdca a iných srdcových komplikáciách. Použitie týchto prístrojov bude možné, pre ich jednoduchú obsluhu, každým zamestnancom spoločnosti a pre všetkých, ktorí sa budú nachádzať v priestoroch Skupiny ZSE.¹⁴ V záchranárskej praxi používame mnoho prístrojov s obrovským potenciálom pri záchrane životov našich pacientov. Naučiť sa ich všetky obsluhovať a v správny čas používať trvá niekoľko rokov intenzívneho štúdia. Odmenou za tieto námahy sú životy ľudí, ktoré sa podarilo zachrániť. Tento prístroj nepotrebuje žiadne štúdiá, postačí niekoľkodňové školenia čo má asi najväčší význam na jeho obsluhu. Najčastejšími príčinami zastavenia srdcovej činnosti, pri ktorej srdce prestáva pracovať a nedokáže kvalitne prečerpávať krv. Zastavenie krvného obehu je najrozšírenejšou príčinou smrti v Európe. Najčastejším dôvodom zastavenia je tzv. fibrilácia alebo chvenie. Chvenie alebo mihotanie svalu srdca je také rýchle, že obeh sa úplne zastaví a krv s kyslíkom sa nemôže dostať do životne dôležitých orgánov. A práve v takýchto situáciách, ktorých je podľa štatistík až 90 %, môže pomôcť automatický externý defibrilátor (AED) spolu s včasným a kvalitným oživovaním podľa pokynov prístroja.

¹⁴ <http://www.zse.sk/spolocenska-zodpovednost-2011/sme-zodpovedni-voci-zamestnancom/index.html> - BOZP

2.5 Možné nebezpečenstvo pri práci s elektrickou a OOP

V Skupine ZSE - Západoslovenská distribučná, a.s., sú zamestnanci tzv. montéri často vystavovaní možným úrazom elektrickým prúdom čo môže byť spôsobené dotykom so živou časťou zariadenia. Pri zariadeniach NN (*nízke napätie*) je úraz spôsobený predovšetkým neopatrnosťou a neznalosťou pri opravách, pri VN (*vysoké napätie*), alebo VVN (*veľmi vysoké napätie*) býva častou príčinou úrazu omyl pri vypnutí opravovanej časti a zapnutí pred dokončením práce.

Aby sa predišlo k takým to úrazom sú zamestnanci Západoslovenskej Distribučnej, a.s., preškoloňovaní ohľadom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ale aj rôznymi kurzami, či inými skoleniami. Pretože medzi ich činnosti patri oprava a rozširovanie distribučnej sústavy na západnom Slovensku. Z toho dôvodu každý zamestnanec, ktorý pracuje v teréne je povinný používať svoje osobne ochrane pomôcky, ktoré dostáva v pravidelných intervaloch. Spoločnosť E.ON a teda aj jej člen Skupina ZSE dbá na svojich zamestnancov a preto každý zamestnanec dostáva pracovný odev značky Nomex, ktorý dokáže odolávať ako vysokým teplotám tak aj rôznim chemikáliám. Ochrannú pracovnú prilbu značky Idra, ktorá je určená pre prácu s elektrickým napätím a obsahuje aj štít na tvar a oči. Ďalej sú to: dielektrické rukavice, ochranné okuliare, gumové izolačné koberce, skratovacie a uzemňovacie zariadenia, vybíjacie zariadenia, zábrany, ochranné pásy, záchranné háky a iné.

2.6 Ochrana pred požiarmi

V zmysle zákona č. 314/2001 Z. z. §5 písm. a) zákon o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov je Skupina ZSE povinná na účely zabezpečenia podmienok na účinné zdolávanie požiarov obstarávať a inštalovať, so zreteľom na nebezpečenstvo vzniku požiaru, vhodné druhy požiarno-technických zariadení. Najrozšírenejšie požiarno-technické zariadenia sú určite prenosné hasiace prístroje. Slúžia na rýchly zásah, najmä pri malých začínajúcich požiarioch a ľahko ich môže

obsluhovať každý zamestnanec. Rozmiestnenie, počet a druhy hasiacich prístrojov potrebný pre daný objekt stanovuje protipožiarne riešenie stavby v projektovej dokumentácii príslušnej stavby. Hasiace prístroje sú inštalované v objektoch hlavne na trvalo prístupných a dobre viditeľných miestach. Každé stanovište hasiaceho prístroja sa označuje značkou požiarnej ochrany pre hasiaci prístroj (*biely piktogram na červenom pozadí*). Povinnosťou zamestnancov je uhasiť vznikajúci požiar, ak je to možné. Pre správne a účinné uhasenie je veľmi dôležité, aby ohrození zamestnanci inštalované prenosné hasiace prístroje dokázali správne použiť, a tak zabrániť možným následkom vyplývajúcim zo vzniknutého požiaru.

2.7 Príkaz „B“

Ide o písomne vypracované doklady s právnym účinkom v ktorých sú uvedené údaje vykonaných technických a organizačných opatreniach na zaistenie bezpečnosti. Príkaz „B“ sa musí vydávať pokiaľ sa ide realizovať oprava, alebo údržba na zariadeniach VN a VVN, alebo na zariadeniach NN, ktoré sú v blízkosti VN alebo VVN. Tento príkaz môže vydať iba pracovník, ktorý spĺňa minimálne elektrotechnickou spôsobilosťou a to podľa zákona č. 508/2009 Z. z. §22 - *Samostatný elektrotechnik*. Príkaz „B“ vydáva a podpisuje osoba zodpovedajúca za prevádzku príslušného elektrického zariadenia. Pri realizácii tohto príkazu sa musia dodržiavať prísne bezpečnostné pravidla a to v blízkosti, kde sa bude pracovať sa musí odpojiť elektrický okruh od všetkých napájaných zdrojov. V mieste realizácie práce musia byť aj riadne vyvesené informačné tabuľky podľa normy STN 343510. Pred začatím práce je potrebné informovať tzv. dispečing aby potvrdili odpojenie napájacieho okruhu aby nevznikol pracovný uraz. Keď dispečing potvrdí vypnutie tak je potrebné, aby sa skratovacím zariadením spojili všetky vypnuté časti zariadenia. Pokiaľ je všetko vypnuté a pracovisko zabezpečené, skontroluje osoba na to určená spolu s vedúcim práce splnenie bezpečnostných opatrení a nasledovne povolí pracovnej skupine vstup. Pracovnú skupinu presvedčí o bez napätíavom stave osoba zabezpečujúca pracovisko a to priamym dotykom. Následne sa môžu takýto zamestnanci pustiť do práce. Vedúci

práce následné preberá dozor nad všetkými zamestnancami ako aj či sú dodržiavané bezpečnostné a ochranné opatrenia pri práci ako aj používanie ochranných pomôcok. Pokiaľ je práca vykonaná a všetko prebehlo v poriadku je kontaktovaný dispečing aby obnovil dodavku elektrickej energie. Zamestnanec, ktorý príkaz „B“ vyplnil a podpísal je na danom pracovisku nadriadený pracovník a podľa noriem platne v Skupine ZSE **nemôže** ani jeho nadriadený nejako ovplyvniť priebeh práce na danom zariadení a to z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

PRAKTICKÁ ČÁST

3. PRIESKUM ZAMERANÝ NA KVALITU BOZP V SKUPINE ZSE

3.1 Cieľ prieskumu

Cieľom môjho prieskumu bolo zistiť na vzorke 200 zamestnancov Skupiny ZSE, že na akej úrovni je bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Prípadne či využívajú všetky dostupne ochranné pracovné pomôcky, ktoré im boli zabezpečené zo strany zamestnávateľa. A či sa bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci postupne zlepšuje v celej Skupine ZSE. Dotazník bol anonymný.

3.2 Úlohy prieskumu

Keďže problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je ako vo svete tak aj na Slovensku dosť aktuálna téma. Hlavnou úlohou tohto prieskumu je zistiť, či úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je na vyššej úrovni ako sama spoločnosť a člen skupiny E.ON tvrdia. Skupina ZSE sa zaoberá ako aj obchodom – kancelárska práca (*fakturácia, spracovávanie zmlúv a iné ...*), ale aj distribúciou – fyzická práca (*budovanie elektrickej siete v teréne*).

3.3 Hypotézy prieskumu

Na základe hore uvedeného cieľa tohto prieskumu som si stanovil nasledovné hypotézy:

Hypotéza č. 1

Predpokladám, že zo skúmanej vzorky respondentov viac ako polovica bude spokojná s politikou na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Hypotéza č. 2

Predpokladám, že sa Skupina ZSE modernizuje v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a to taktiež vrátane aj osobných ochranných prostriedkov.

Naplnenie alebo vyvrátenie mojich hypotéz bude uverejnené vo vyhodnotení prieskumu.

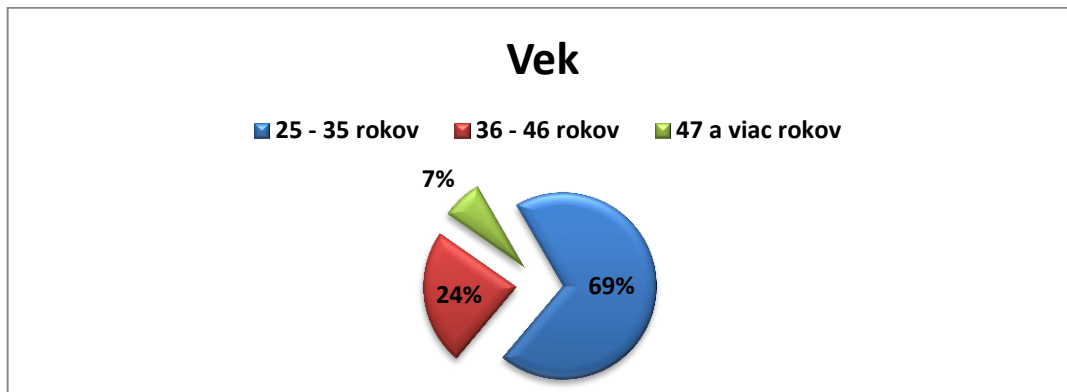
3.4 Metodika prieskumu a charakteristika prieskumnej vzorky

Na prieskum som použil metódu dotazníkov, o vyplnenie ktorých som požiadal koncom roku 2012 a začiatkom roku 2013. Obsah dotazníka bol zameraný na aktuálny stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Skupine ZSE. Oslovený respondenti boli vo veku 25 rokov a viac. Ako z dotazníka tak aj z grafov vyplýva, že prieskumu sa zúčastnili ako muži tak aj ženy. Dotazník bol distribuovaný pomocou intranetu každému zamestnancovi Skupiny ZSE ako aj spoločnostiam pracujúcich pre Skupinu ZSE (*presný počet zamestnancov nemôže byť zverejnený*), ale vypracovaných dotazníkov sa mi vrátilo iba 186 kusov. Aby som mal vzorku 200 respondentov tak som zvyšných 14 kusov vytlačil a prešiel som si to osobne so zamestnancami, ktorý buď nemali čas to vyplniť elektronicky, alebo v uvedenom čase sa nezdržovali na pracovisku, či prípadne z iných dôvodov nemohli dotazník vyplniť.

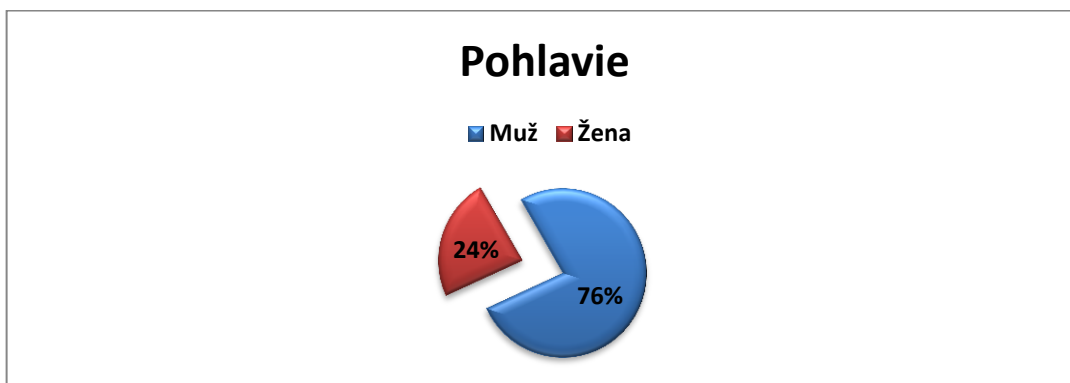
Môj záujem o prieskum u zamestnancov Skupiny ZSE bol z dôvodu, že Skupina ZSE je členom nadnárodnej skupiny E.ON, ktorá pôsobí takmer v celej Európe a teda musí mať veľmi dobre prepracovanú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci zamestnanca. Výsledky boli spracované do grafov.

3.5 Vyhodnotenie výsledkov prieskumu

Graf č. 1:

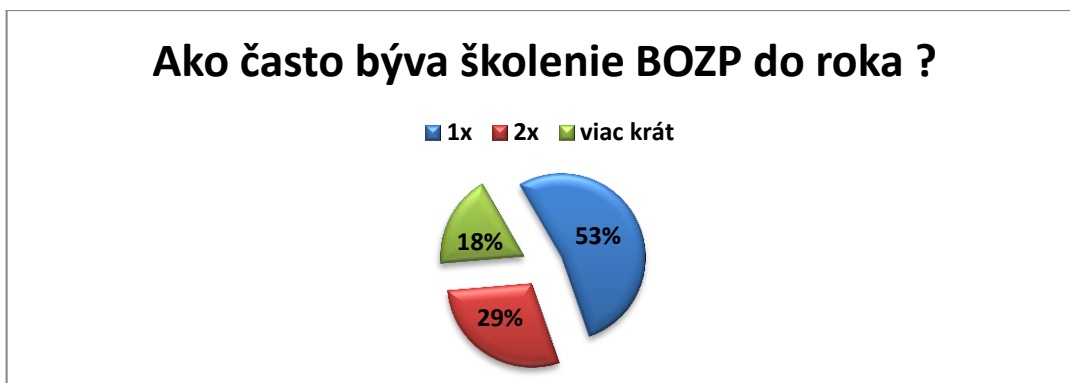

Graf č. 2:

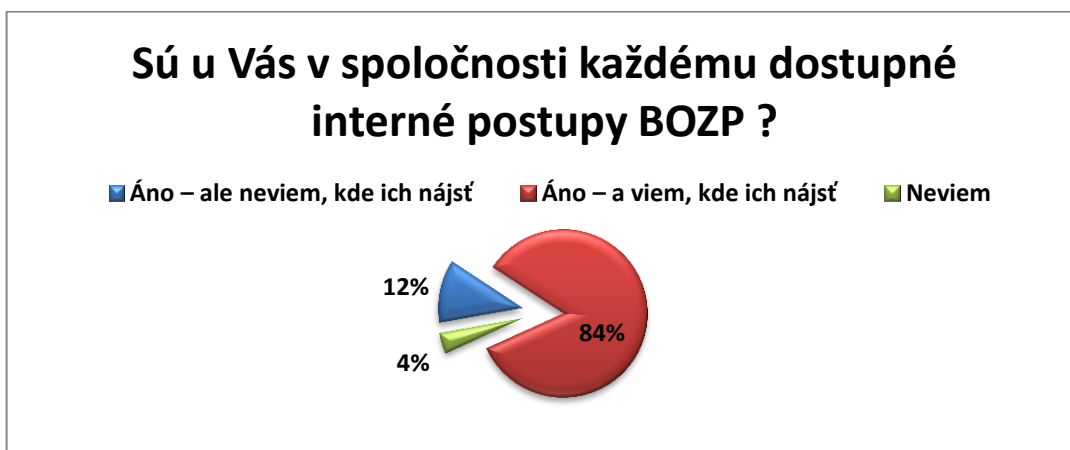
Tohto prieskumu sa na základe grafu č. 1 a grafu č. 2 sa zúčastnilo všetkých 200 respondentov, z toho boli 76 % muži – t.j. v počte 153 respondentov a 24 % ženy – t.j. v počte 47 respondentov. Čo sa týka veku, tak skúmaná vzorka mala prevažne 25 – 35 rokov, čo bolo 69 % v počte 139 respondentov. Nasledovali respondenti vo veku 36 – 46 rokov, čo predstavovalo 24 % a počet respondentov bol 47. Nakoniec bolo 14 respondentov vo veku 47 a viac rokov, čo tvorilo 7 % respondentov.

Graf č. 3:

Na základe grafu č. 3 som dospel k záveru, že zamestnanci Skupiny ZSE majú školenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci viac ako dva krát do roka. Táto otázka sa potvrdila u 36 opýtaných, čo tvorí 18 % respondentov. Ďalej pokračovali pracovníci, ktorý majú školenie BOZP dva krát do roka v celkovej počte 58 opýtaných, čo tvorilo 29 %. Nakoniec najviac zamestnancov uviedlo, že školenie BOZP majú iba raz ročne a tak odpovedalo 106 opýtaných v celkovej počte 53 %, čo tvorilo viac ako polovicu respondentov.

Graf č. 4:

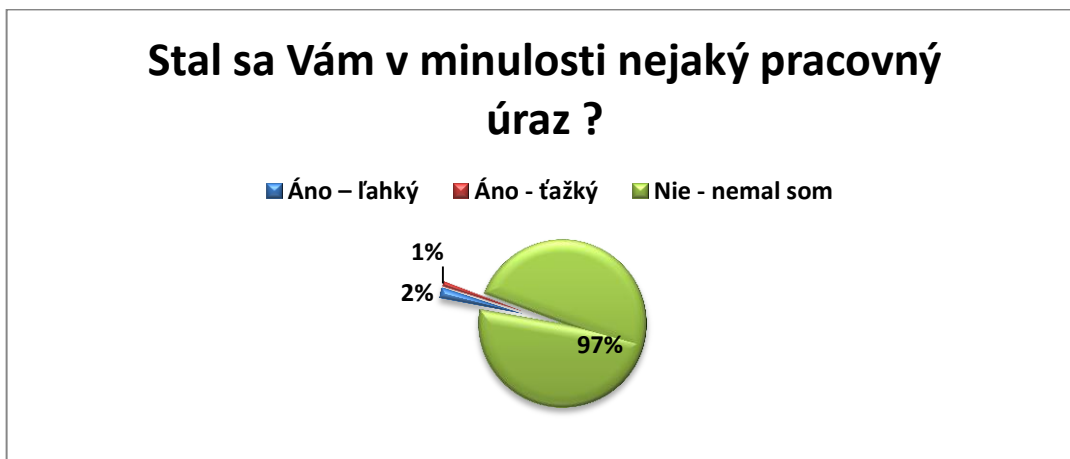
Vyhodnotenie grafu, ktorým som sa snažil zistiť, či sú každému zamestnancovi dostupné interné postupy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, tak iba 84 % respondentov, čo je len 168 z 200 opýtaných odpovedalo, že „Áno – a viem, kde ich nájsť“. 24 respondentov odpovedalo „Áno – ale neviem, kde ich nájsť“, čo tvorí 12 % opýtaných. Na záver len 8 respondenti odpovedali „Nevie“, čo sú 4 %

Graf č. 5:

Z grafu č. 5 vyplýva, že 87 % opýtaných vedelo jasne odpovedať na otázku : „Viete, kde sa nachádzajú prostriedky k prvej pomoci ?“, čo tvorilo 175 opýtaných. Avšak boli aj takí, ktorí si neboli istí, kde sa nachádzajú prostriedky k prvej pomoci, ale vedeli za kým by mali ísť. Bolo to 13 %, čo je 25 opýtaných. Možnosť „Nie“ si nikto nevybral. Z toho vyplýva, že zamestnanci majú viac ako dostatočne dobré vedomosti o tom, kde sa nachádzajú prostriedky k prvej pomoci.

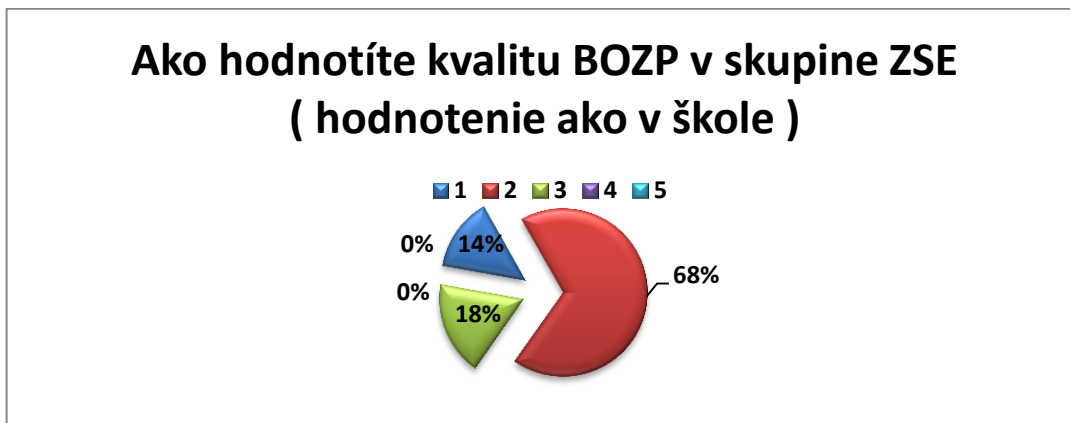
Graf č. 6:

Touto otázkou som sa snažil zistiť, či už niektorý z respondentov mali v minulosti nejaký ten pracovný úraz. Pri spracovávaní dotazníka som vyhodnotil, že 197 respondentov odpovedalo, že v práci zatiaľ nemalo žiadny pracovný úraz. Čo tvorilo až 97 % respondentov. Ale v dotazníku bolo aj vyplnené, že dvaja respondenti

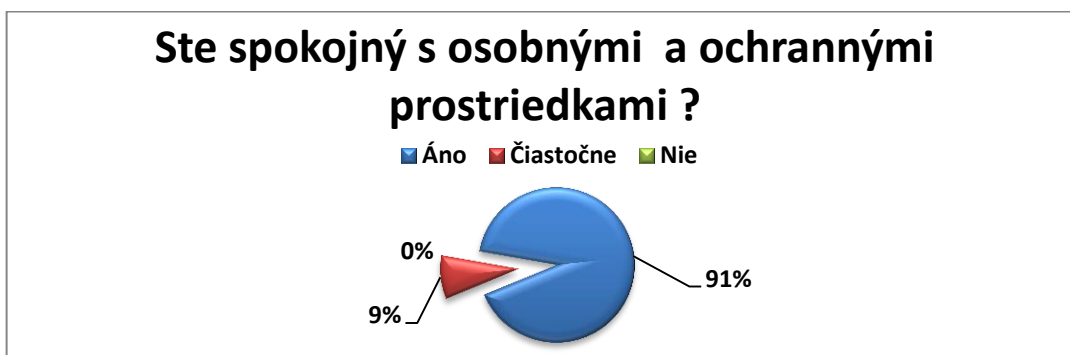
čo sú 2 % respondentov odpovedalo, že „Áno – ľahký“, ale bol aj taký, ktorý uviedol, že sa mu počas pracovnej doby stal aj ťažký pracovný úraz čo tvorili 1 %.

Graf č. 7:

Na základe výsledkov z tohto grafu je vidieť, pracovníci Skupiny ZSE hodnotia kvalitu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pomerne veľmi dobre a sú aj veľmi spokojný o čom svedčí aj vyhodnotenie tohto grafu č. 7, kde spokojnosť na jednotku uviedlo 14 % opýtaných, čo bolo 28 respondentov. Pokračovalo ďalej 136 respondentov s 68 %, ktorý uviedli, že spokojnosť s kvalitou je na dvojku. Boli aj respondenti, ktorý odpovedali, že kvalita bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je na úrovni tri, čo je teda priemerná a túto možnosť si vybralo až 36 opýtaných, čo tvorilo 18 % z celkového počtu respondentov. Možnosť na štvorku a päťku si nevybral nikto.

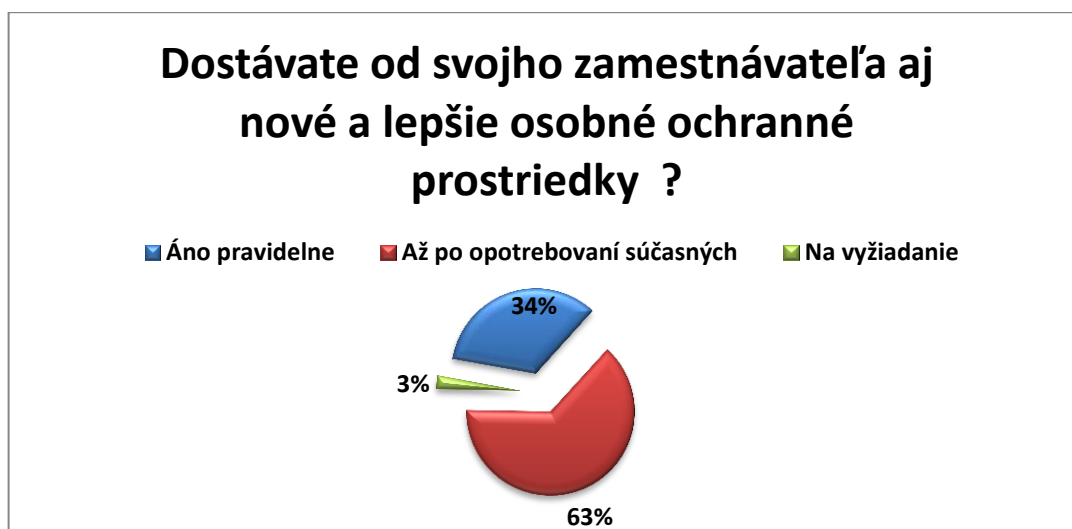
Graf č. 8:

Cieľom tejto otázky som sa snažil zistiť spokojnosť s osobnými a ochrannými prostriedkami, ktoré zamestnanci Skupiny ZSE dostávajú v určitých pravidelných

intervaloch. Na základe zistení som dospel k záveru, že viac respondentov je spokojná, čo mi aj 182 respondentov potvrdilo teda 91 % je spokojná s kvalitou. Možnosť „čistočne“ uviedlo iba 18 respondentov, čo tvorilo len 9 % z celkového počtu. Absolútny nesúhlas nevyjadril nikto.

Graf č. 9:

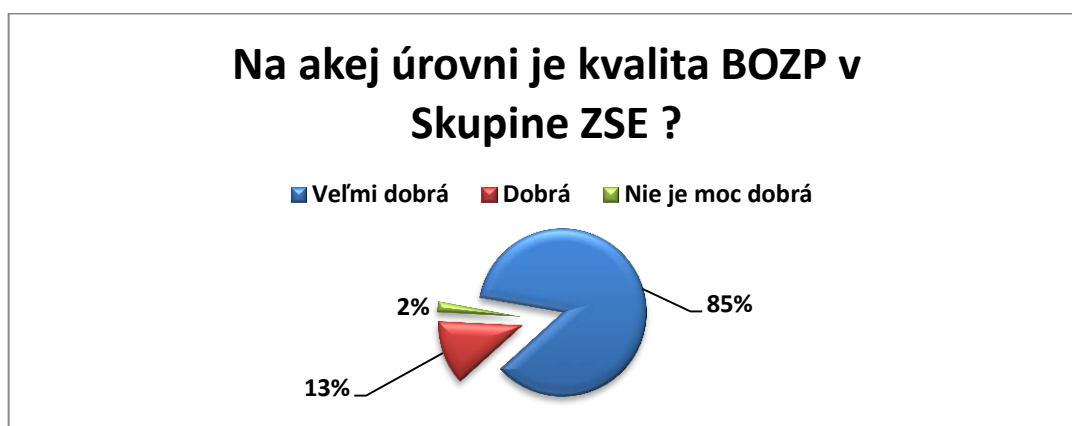
Cieľom bolo zistiť, že či zamestnávateľ, alebo nadriadený zamestnanec poskytuje aj nové a lepšie osobné ochranné prostriedky aj pre tých, ktorí síce už majú osobné ochranné prostriedky, ale nie sú ešte opotrebované. Na túto otázku odpovedalo až 63 % respondentov, že nove osobné ochranné prostriedky dostávajú až po opotrebovaní súčasných, túto možnosť si vybralo až 127 opýtaných. Pravidelne dostávajú len 34 %, čo je 68 opýtaných a nakoniec len 3 % (5) opýtaných uviedlo, že osobné ochranné prostriedky dostanú až na vyžiadanie.

Graf č. 10:

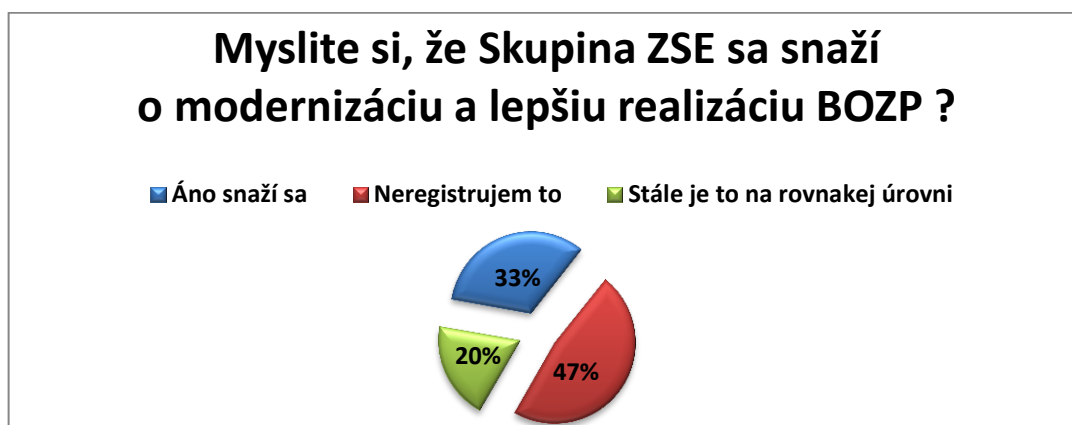
Cieľom tejto otázky bolo zistiť, či Skupina ZSE sa snaží každý rok hľadať, alebo nejako inak získať pre zamestnancov nové, lepšie, či inak kvalitnejšie osobné ochranné prostriedky. Odpoveď „Áno“ si zvolilo len 8 % teda len 16 respondentov. Odpoveď „Neviem“ si zvolilo až 71 % teda 142 respondentov. Poslednú možnosť si zvolilo až 42 respondentov, čo bolo 21 %.

Graf č. 11:

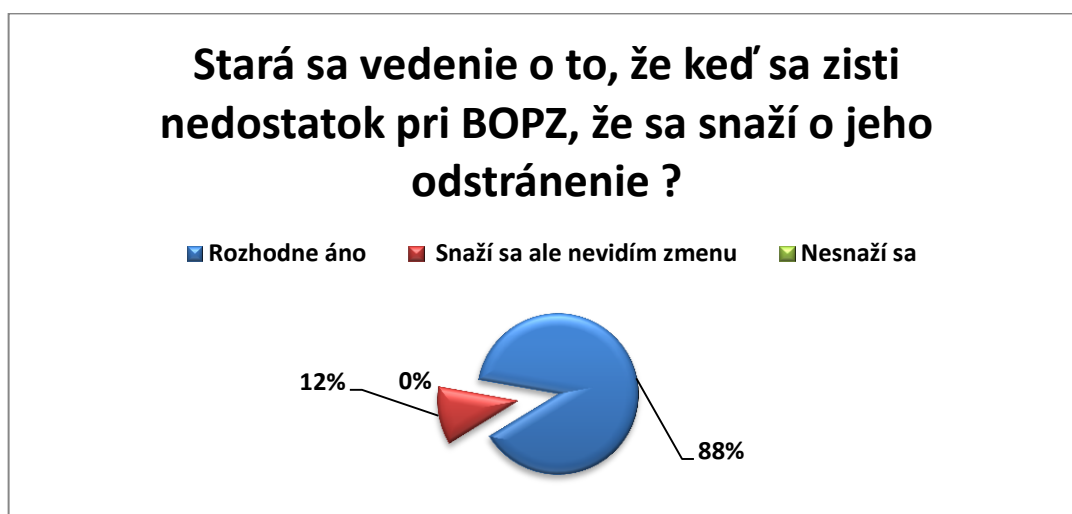
Z uvedeného grafu č. 11 vyplýva, že až 85 % respondentov, čo je 171 opýtaných uviedla, že úroveň kvality bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je na veľmi dobrej úrovni. Ale 13 % respondentov, čo je 25 opýtaných s týmto tvrdením nesúhlasí a preto radšej zvolili možnosť „Dobrá“. Avšak 4 respondenti uviedli, že kvalita bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Skupine ZSE „Nie je moc dobrá“, čo z celkového počtu 200 respondentov tvorí iba 2 %.

Graf č. 12:

Z grafu č. 12 vyplýva, že 47 % respondentov, čo je 95 opýtaných neregistruje, že by sa Skupina ZSE snažila o modernizáciu a lepšiu realizáciu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Naopak, síce len 33 %, čo je 66 opýtaných, vníma snahu Skupiny ZSE o modernizáciu a lepšiu realizáciu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Boli aj taký ktorý to vnímajú, že „*Stále je to na rovnakej úrovni*“, čo je 20 % teda 39 respondentov.

Graf č. 13:

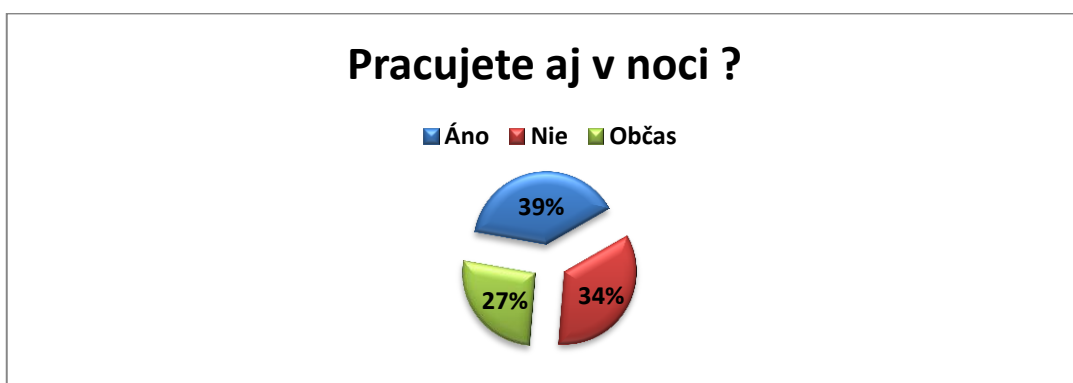
Cieľom tejto otázky bolo zistiť, či vedenie, alebo aj nadriadený zamestnanci sa snažia eliminovať, alebo prípadne úplne odstrániť akékoľvek nedostatky v bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Odpoveď „*Rozhodne áno*“ zvolilo 88 %, čo je 177 respondentov. Iba 12 % uviedlo, že „*Snaží sa, ale nevidím zmenu*“, čo bolo 23 respondentov. Poslednú možnosť „*Nesnaží sa*“ nevybral nikto z opýtaných.

Graf č. 14:

Touto otázkou som sledoval, že či niektorý zamestnanec si musel zobrať voľno z práce z dôvodu, že sa u neho vyskytli nejaké zdravotné komplikácie, ktoré mohli byť spôsobené prácou. Až 96 % respondentov odpovedalo „Nie“, čo bolo 193 opýtaných. Len 1 % teda dvaja respondenti uviedli „Áno“ a 3 % uviedlo, že „Nejako som to neregistroval“ z celkového počtu to bolo len 5 opýtaných.

Graf č. 15:

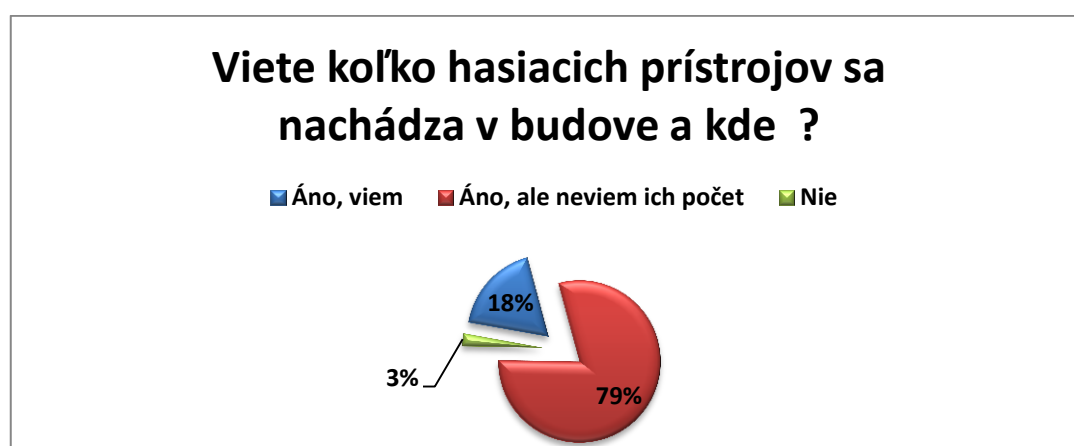
Touto otázkou som sledoval, že či vzorka respondentov, ktorá vyplňala tento dotazník vykonáva prácu aj v nočných hodinách. Na základe grafu č. 15 je vidieť, že 39 % respondentov, čo je 78 zamestnancov vykonáva prácu aj v noci. Ďalej nasledovali zamestnanci s počtom 69 respondentov, čo uviedlo, že prácu v noci nevykonávajú, celkový počet bol 34 %. Nakoniec len 53 respondentov uviedlo, že prácu v noci vykonávajú len „Občas“, čo je 27 % opýtaných.

Graf č. 16:

Na základe grafu č. 16 som sa snažil zistiť, či skúmaná vzorka respondentov dodržiava stanovené prestávky na oddych. Na základe vyhodnotenia môžem skonštatovať, že 92 % opýtaných, čo bolo 184 respondentov dodržiava stanovené prestávky zamestnávateľom. Nasledovalo 12 respondentov, ktorý uviedli, že len „Občas“ dodržiavajú stanovené prestávky zamestnávateľom, čo bolo iba 6 %. Nakoniec iba 2 % uviedli, že stanovené prestávky zamestnávateľom nedodržiajú, takto uviedli 4 respondenti.

Graf č. 17:

Na základe vyhodnotenia poslednej anketovej otázky, kde som sa respondentov spýtal, či vedia koľko hasiacich prístrojov sa nachádza v budove a kde. 79 % respondentov odpovedalo, že „Áno, ale neviem ich počet“, čo bolo až 159 opýtaných. Potom nasledovali respondenti, ktorý vybrali možnosť „Áno, viem“ bolo ich 18 % a túto možnosť si vybralo 36 respondentov. Nakoniec iba 3 % odpovedali „Nie“, čo bolo iba 5 respondentov.

3.6 Vyhodnotenie hypotéz

V hypotéze č. 1 som predpokladal, že zo skúmanej vzorky respondentov viac ako polovica bude spokojná s politikou na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia

pri práci. Môj predpoklad bol správny, nakoľko odpovede od respondentov ma veľmi potešili. Na základe grafu č. 7, kde som sa pýtal ako hodnotia kvalitu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci odpovedalo 68 % respondentov odpovedalo, že hodnotenie kvality je na dvojku a 18 % respondentov odpovedalo, že hodnotenie kvality je jednotku. Spolu to bolo 164 spokojných zamestnancov, čo vychádza 82 % spokojnosť z 200 respondentov. Taktiež aj s osobnými ochrannými prostriedkami boli respondenti spokojný a to až 91 %, čo bolo 182 opýtaných. Na otázku na akej úrovni je kvalita bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci odpovedalo jasne 85 % respondentov, že veľmi dobrá.

Na základe týchto poznatkov môžem pokojne povedať, že kvalita bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Skupine ZSE, ktorá patri ako člen do skupiny E.ON je na veľmi dobrej úrovni a spoločnosť sa o svojich zamestnancov veľmi dobre stará čo vlastne aj dokázala aj táto hypotéza.

V 2. Hypotéze som sa snažil zistiť, či Skupina ZSE modernizuje v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a taktiež v oblasti osobných ochranných prostriedkov. Zistil som, že Skupina ZSE sa snaží o modernizáciu osobných ochranných prostriedkov a to síce až po opotrebovaní súčasných, čo odpovedalo 63 % respondentov teda 127 opýtaných. Ale 34 % uviedlo, že nové a lepšie osobné ochranné prostriedky dostáva pravidelne. Na modernizáciu odpovedalo len 33 %, že Skupina ZSE sa snaží, ale túto možnosť si vybralo len 66 respondentov.

Na základe týchto poznatkov môžem povedať, že zamestnanci resp. respondenti nejako moc nevnímajú modernizáciu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, keďže na modernizáciu odpovedalo kladne málo respondentov a zas v oblasti osobných ochranných prostriedkov sa mi hypotéza potvrdia. Na záver by som povedal, že táto hypotéza je z prvej polovice potvrdená a z druhej polovice nepotvrdená. Potvrdilo sa, že zamestnanci vnímajú modernizáciu iba z pohľadu osobných ochranných prostriedkov, ale nepotvrdila sa, že by sa modernizovala samotná bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, prípadne pracovníci nevidia nejaký veľký pokrok v modernizácii, z toho dôvodu sa zrejme nepotvrdila druhá časť mojej hypotézy.

ZÁVER

Základnou požiadavkou je uvedomelá činnosť pri prevencii úrazov a ochrane zdravia. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je veľmi dôležitá a stále veľmi aktuálna téma, ktorej je potrebné sa venovať v každej spoločnosti, či podniku, kde zamestnanec vykonáva nejakú prácu pre svojho zamestnávateľa. Pretože ide o stav pracovných podmienok alebo predpisov, ktoré sa snažia eliminovať, alebo úplne odstrániť nedostatky bezpečnosti pri práci. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci má legislatívne opatrenie na svetovej, medzinárodnej ale aj národnej úrovni, ktorú zabezpečuje ústava. Legislatíva a právne normy Európskej únie sú zosúladené s právnymi normami Slovenskej republiky s právnymi predpismi Skupiny ZSE.

V oblasti BOZP v energetike je potrebné brať do úvahy, že niektorí pracovníci Skupiny ZSE a to konkrétne zamestnanci spoločnosti Západoslovenská distribučná, a.s. prichádzajú do kontaktu s prostredím, kde môže byť ohrozené zdravie a bezpečnosť človeka pretože pracujú s elektrickým vedením či prípadne práca vo výškach. Vytvárajú, rozširujú, alebo opravujú elektrickú sieť po celom západo Slovensku. A ich pracovná doba je nepretržitá, to znamená, že pracujú niektorí zamestnanci aj v noci, či cez sviatky. Prípade potreby musí byť zamestnanec k dispozícii, pokiaľ ide o kalamitný stav, vtedy môže bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci ohrozená napr. stresom.

Cieľom bakalárskej práce bolo definovať problematiku zaoberajúcou sa bezpečnosťou a ochrany zdravia pri práci v Skupine ZSE a prípadne poukázať na prípadne zistené nedostatky a navrhnúť zlepšenie, ktoré by pomohlo ešte zlepšiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Pri vypracovávaní výsledkov z dotazníka som dospel k záveru, že bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci je dobrej úrovni, ale poniektorí zamestnanci neovládajú danú problematiku. Preto by bolo dobré zabezpečiť nejaké komplexné školenie pre všetkých zamestnancov Skupiny ZSE, aby sa nedostatky odstránili. Pretože ľudský život, či zdravie je to najcennejšie, čo človek môže mať. Všetky tieto poznatky boli odovzdané aj zamestnancom Skupiny ZSE na analýzu kvality bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Európska smernica 89/391/EHS

HATINA, T. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. 1. vyd. Bratislava: EU-ROUNION, 2000. ISBN 80-88984-10-6.

HATINA, T. Kardošová, M. Matulová, S. Perichtová, B. Škvarková, V. Terminologický slovník bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Dostupné z : <http://www.employment.gov.sk/terminologicky-slovník-bozp.pdf>

KOPČA, M. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. II. diel. 2. vyd. Bratislava: Slovenská technická univerzita v Bratislave, 2000. ISBN 80-227-1342-2.

SABO, M. Bezpečnosť práce. Vydavateľstvo STU Bratislava, 1995. ISBN 80-227-0744-9

SINAY, J., a kol.: Rizika technických zariadení, manažérstvo rizika. Košice: OTA, a.s. 1997. ISBN 80-967783-0-7

Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 301/2001 Z. z. Zákonník práce

Zákon č. 508/2009 Z. z. bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami

Zoznam použitých internetových zdrojov

<http://www.profesia.sk/cms/kariera-v-kocke/pracujem/bezpecnost-a-ochrana-zdravia-pri-praci/zakladne-fakty-o-bozp/40200> - Základné fakty o BOZP

http://www.aspo.eu.sk/bozp/bozp_povinnosti_zamestnavateľa.htm - Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

<http://www.hse.gov.uk/aboutus/timeline/index.htm> - Historia BOZP / HSE

<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~EDL/ShowArticleJ.aspx&ArticleId=7619> - Základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnancov v oblasti BOZP a možné sankcie za ich porušenie

http://www.zse.sk/index.php?www=sp_detail&id=1243&id_left_navigation=1274 - Ochrana životného prostredia Politika BOZP a ŽP

<http://www.seas.sk/sk/spolocnost/o-nas/slovenske-elektrarne/historia> - História energetiky

http://www.zse.sk/index.php?www=sp_detail&id=1175&id_left_navigation=1205 - BOZP

<http://www.zse.sk/spolocenska-zodpovednost-2011/sme-zodpovedni-voci-zamestnancom/index.html> - BOZP

<http://zse.eon-slovakia.sk/bozp> - intranet Skupiny ZSE

Zoznam použitých ostatných zdrojov

Interné dokumenty Skupiny ZSE

Smernice Skupiny ZSE

Časopisy a informačné brožúry Skupiny ZSE

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Vek.....	42
Graf č. 2: Pohlavie	42
Graf č. 3: Ako často býva školenie BOZP do roka ?	43
Graf č. 4: Sú u Vás v spoločnosti každému dostupné interné postupy BOZP ?	43
Graf č. 5: Viete, kde sa nachádzajú prostriedky k prvej pomoci ?	44
Graf č. 6: Stal sa Vám v minulosti nejaký pracovný úraz ?.....	44
Graf č. 7: Ako hodnotíte kvalitu BOZP v skupine ZSE (hodnotenie ako v škole).....	45
Graf č. 8: Ste spokojný s osobnými a ochrannými prostriedkami ?	45
Graf č. 9: Dostávate od svojho zamestnávateľa aj nové a lepšie osobné ochranné prostriedky ?	46
Graf č. 10: Myslíte si, že osobné ochranné prostriedky sú každým rokom lepšie ?.....	46
Graf č. 11: Na akej úrovni je kvalita BOZP v Skupine ZSE ?	47
Graf č. 12: Myslíte si, že Skupina ZSE sa snaží o modernizáciu a lepšiu realizáciu BOZP ?	47
Graf č. 13: Stará sa vedenie o to, že keď sa zisti nedostatok pri BOZP, že sa snaží o jeho odstránenie ?	48
Graf č. 14: Zobrali ste si voľno z podozrenia na „moderné choroby z práce“ ?.....	48
Graf č. 15: Pracujete aj v noci ?.....	49
Graf č. 16: Dodržiavate stanovené prestávky zamestnávateľom ?	49
Graf č. 17: Viete koľko hasiacich prístrojov sa nachádza v budove a kde ?	50

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA A – DOTAZNÍK.....	I
---------------------------	---

Príloha A – Dotazník

Prosím o pravdivé vyplnenie tohto anonymného dotazníka. Údaje z neho budú použité v bakalárskej práci Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v energetike.

1. Vek :
 - a) 25-35
 - b) 36-46
 - c) 47 a viac

2. Pohlavie :
 - a) Muž
 - b) žena

3. Ako často býva školenie BOZP do roka ?
 - a) 1x
 - b) 2x
 - c) viac krát

4. Sú u Vás v spoločnosti každému dostupné interné postupy BOZP ?
 - a) Áno – ale neviem, kde ich nájsť
 - b) Áno – a viem, kde ich nájsť
 - c) Neviem

5. Viete, kde sa nachádzajú prostriedky k prvej pomoci ?
 - a) Áno
 - b) Nie som si istý, ale viem za kým mam ísť
 - c) Nie

6. Stal sa Vám v minulosti nejaký pracovný úraz ?
 - a) Áno – ľahký
 - b) Áno - ťažký
 - c) Nie – nemal som

7. Ako hodnotíte kvalitu BOZP v skupine ZSE (hodnotenie ako v škole)
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
 - e) 5

8. Ste spokojný s osobnými a ochrannými prostriedkami ?
 - a) Áno
 - b) Čiastočne
 - c) Nie

9. Dostávate od svojho zamestnávateľa aj nové a lepšie osobné ochranné prostriedky ?
- Áno pravidelne
 - Až po opotrebovaní súčasných
 - Na vyžiadanie
10. Myslite si, že osobné ochranné prostriedky sú každým rokom lepšie ?
- Áno
 - Neviem
 - Nie
11. Na akej úrovni je kvalita BOZP v skupine ZSE ?
- Veľmi dobrá
 - Dobrá
 - Nie je moc dobrá
12. Myslite si, že Skupina ZSE sa snaží o modernizáciu a lepšiu realizáciu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ?
- Áno snaží sa
 - Neregistrujem to
 - Stále je to na rovnakej úrovni
13. Stará sa vedenie o to, že keď sa zisti nedostatok pri BOZP, že sa snaží o jeho odstránenie ?
- Rozhodne áno
 - Snaží sa ale nevidím zmenu
 - Nesnaží sa
14. Zobrali ste si voľno z podozrenia na „moderné choroby z práce“ ?
- Áno
 - Nie
 - Nejako som to neregistroval
15. Pracujete aj v noci ?
- Áno
 - Nie
 - Občas
16. Dodržiavate stanovené prestávky zamestnávateľom ?
- Áno
 - Nie
 - Občas
17. Viete koľko hasiacich prístrojov sa nachádza v budove a kde ?
- Áno, viem
 - Áno, ale neviem ich počet
 - Nie

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Meno autora: Tomáš Zuzula

Odbor: Riadenie ľudských zdrojov

Forma štúdia: bakalárske kombinované štúdium

Názov práce: Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v energetike

Rok: 2013

Počet strán textu bez príloh: 46

Počet titulov použitých zdrojov: 9

Počet internetových zdrojov: 9

Počet ostatných zdrojov: 3

Vedúci práce: Ing. Ivan Sýkora